

మద్యనిరోధక గూడెము

మద్యనిరోధక సీతావళి

NRx1.1
3599

మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘ

ప్రచురణము.

దక్షిణ హైదరాబాదు.

27
c.

NRxcl, L
3549

8087

V S Gopalan

aka

మ
ద్య
ని
రో
ధ
క

గీతావళి

మద్యనిరోధక కేంద్రసంఘము వారిచే
ప్రచురింపబడినది.

ప్రేమసాగర ముద్రాణాలయమున ముద్రితము,
గాలిగూడె, హైదరాబాద్ ౪.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

మద్యనిరోధక కేంద్రసంఘము

NR 441

3599

: అధ్యక్షులు :

నవాబ్ మిర్జా యార్జంగ్ బహాదుర్ గారు,
నిజాం ప్రభుత్వ న్యాయమత శాఖామాత్యులు.

: ఉపాధ్యక్షులు :

దివాను బహాదుర్ ఆరవముదు ఆయ్యంగారు, ఎం. బి. ఇ.

: కార్యదర్శి :

వి. ఎన్. గోపాలగారు, బి. ఏ.

: సభ్యులు :

రాజా వేంకటరామారెడ్డి బహాదుర్ గారు, ఓ. బి. ఇ.

రాజా జస్టిన్ బిశ్వేశ్వరనాథ్ బహాదురుగారు.

నవాబు యాసిన్దంగ్ బహాదుర్ గారు.

రెవరెండు ఎఫ్. సి. సాకెట్ గారు.

సి. సి. పాల్ గారు, ఓ. బి. ఇ.

AGADGURU SHWARADHYA

SIMHASAN JNANAMANDIR

LIBRARY

CC-0. Jangamwadi Math Collection, Varanasi.

Jangamwadi Math, Varanasi

C. No. 3097

PREFACE

The Central Temperance Committee celebrated Temperance Day throughout the Dominions on March 2nd '38. In that connection the Committee issued an "Appeal" to the poets living both in and outside the Dominions requesting them to compose Temperance songs and padyams, to be sung by Temperance volunteers marching through the streets in procession. The Committee is glad to say that many Telugu poets of high ability and approved merit have been kind enough to send in their respective compositions. From among the poems received, a selection, is published in this book.

I need not impress upon the public the value of this book. The poems though composed for a special occasion, have got a permanent value and the book is a boon to Temperance workers who can create a deep impression even in the minds of inveterate drunkards by singing any one of the moving songs contained in this book. Noble thoughts set to music seldom fail to achieve their purpose. School children who are fond of repeating popular songs should be persuaded by their teachers to get by heart these songs

and repeat them in gatherings, Bhajans, Jātras and Utsavas. Street singers equipped with the weapon of Temperance songs can do a great deal to win more abstainers. Indeed there are many ways in which this book can be used.

It will not be too much if I say that this book is a golden treasury of the ideas of great poets which touch the heart and cleanse the soul. The book is priced at annas four only so that it may come quite within the reach of the poor and the rich alike.

The Committee conveys its thanks to all the poets who have cooperated with it by sending in their compositions and to Mr. S. Pratap Reddy for all the pains he had taken to scrutinise and select the poems for publication in this book.

The Committee should not fail to recognise the services of Mr. Manick Rao, one of our staff who assisted Mr. Pratap Reddy in the work of selection and toiled to get this book to see the light of the day.

Hyderabad-Dn. } (Sd/ V. S. GOPALAN
Dated 8th June '39. } *Secretary*

The Central Temperance Committee.

పీఠిక

మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘమువారు ౨వ మార్చి ౧౯౩౮ నాడు సంస్థానమందంతట మద్యనిరోధక దినము జరిపిరి. ఆ సందర్భమున మద్యనిరోధక స్వచ్ఛందసేవకులు వీధులందు ఊరేగునపుడు పాడుటకనునగునట్లు పాటలను, పద్యములను, రచింపవలసినదిగా ఇక్కడి కవులను, బైటికవులను సంఘమువారుకోరి. ఉత్తమ శ్రేణికి జెందిన ఎందరో కవులు తమ ఉత్కృష్ట రచనలను దయచేసి రని చెప్పటకు సంఘమువారు సంతోషించుచున్నారు. అట్టి రచనలే ఈ పుస్తకమున సంగ్రహముగా ప్రచురింపబడుచున్నవి.

ఈ పుస్తకముయొక్క విలువను గురించి పాఠకులకు నొక్కిచెప్పవలసిన అవసరములేదు. ప్రత్యేక అవకాశము కొరకు రచింపబడినను ఈ గీతములకు శాశ్వతమైన విలువగలదు. మద్యనిరోధక కార్యకర్తలకు ఈ పుస్తకము పెన్నిధివంటిది. ఇందులోని ఏదేని పరివర్తనకారియగు గీతమునుపాడి ప్రాత తాగుబోతుల మనములపై నైన గొప్పపరిణామము కలిగింపవచ్చును ఉత్తమ భావములు సంగీతముతో మేళవింపబడినచో వాటి ఉద్దేశము నెరవేరకుండుట అరుదు. బడిపిల్లలు సర్వసామాన్య గీతములను వల్లించుట కెన్నటికిని అలుపునొందరు. కనుక ఇందులోని కొన్నింటిని కంఠోపాఠము గావించి సమావేశములందు, భజనలందు, ఉత్సవములందు మరియు జాతరలందు పాడునట్లు బడిపిల్లలు ఉపాధ్యాయులచే ప్రోత్సహింపబడవలయును.

వీధి పాటకాండు) మద్యనిరోధక గీతములనెడి అస్త్రముల ధరించిన చో వారు మద్యనిరోధకుల సంఖ్యను పెంచుట కెంతేని తోడు పడగలరు. ఇంతేల ఈ పుస్తకమును ఉపయోగపరచుట కెన్నియో మార్గములుగలవు. ఈ పుస్తకము గొప్ప కవులయొక్క హృదయాకర్షకమును, ఆత్మానందకరమును అయిన భావముల రత్న భాండ గారమని చెప్పుట అతిశయోక్తిగాదు. సంపన్నులకును బీదలకును అందుబాటులో నుండుకొరకు ఈ పుస్తకము వెల పావల మాత్రమే యుంచబడినది.

సంఘముతో సహకారము నలిపి తమ తమ రచనలను దయ చేసిన కవులకును; కష్టమనక అట్టి రచనలను పరిశీలించి, ఏరికూర్చిన శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారికిని; సంఘమువారు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు.

పై కార్యమునందు శ్రీయుత సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారికి తోడుపడినట్టియు, శ్రీమచేసి చివరకీపుస్తకమును అస్తిత్వమునకు దెచ్చినట్టియు, కార్యాలయమునందలి ఉద్యోగులలో నొకరగు శ్రీయుత వెల్దురి మాణిక్యరావుగారి సేవను సంఘమువారు అభినందించకుండ నుండజాలరు.

ఇట్లు,

హెద్రాబాదు. }
౮ జూన్ ౧౯౩౯. }

వి. ఎన్. గోపాలన్
మ. పా. ని. కేం. సం. కార్యదర్శి.

ఈ గీతా వర్ణిలో

గీతములు	౨౫౯
కవులు	౯౨
పుటలు	౧౩౫
ప్రతులు	౧౦౦౦

ఇంతకు దీని వెల

ఈ నాలుగణాలు మాత్రమే. ❧

దొరుకు చోటు:—

మద్యపాన నిరొధక కేంద్ర సంఘము

దక్షిణ హైదరాబాదు

మొదటి భాగము పద్యములు

కృమి సంఖ్య	పేరు	పుట		విలాసము
		నంచి	వరకు	
౧	శ్రీ వెల్దురి మాణిక్యరావుగారు	౧	౨	వెల్దురి తా. జి. మెదకు
౨	పెడిమట్టి సూర్యనారాయణ	౨	౪	ఆర్. నె. జరు బొంబాయి మ్యుచువల్
౩	శాస్త్రిగారు			యిన్నూరెన్ను కంపెనీ.
౪	కవికొండల వెంకటరావుగారు	౫	౬	ఇన్నీసుపేట. రాజమహేంద్రవరము.
౫	వింజమూరి శివరామరావుగారు	౧౦	౧౧	ఆంధ్రగ్రాంథాలయ పెన్స్ బెజవాడ
౬	ఉత్పల వెంకటరావుగారు	౧౧	౧౩	భువనగిరి జి. నల్లగొండ
౭	గొట్టిపర్తి సుబ్బారావుగారు	౧౩	౧౪	హేకోర్లు వకీలు యిల్లెందు
౮	కె. పి. నారాయణరావుగారు	౧౪	౧౬	కెన్నవరం తా. మానుకోట జి. వరంగలు.
౯	జటావల్లభుల సూర్యనారాయణ	౧౬	౧౭	ఆంధ్రవాఙ్మయ సేవాసమితి
	శాస్త్రిగారు (ఉభయభాషా పరీక్షా న్యాయశిరోమణి)			బూర్గంపాడు, జి. వరంగలు.
౧౦	శివరామశాస్త్రిగారు	౧౮	౧౯	ఆలూరు పోస్టు జెడిచర్ల
	వనం వెంకటవరసింహరావుగారు	౨౦	౨౩	గొల్లిత్రపేట తా. ఖమ్మంపేట జిల్లా వరంగల్

క్రమ సంఖ్య	పేరు	పుట		విలాసము
		నుంచి	వరకు	
౨౦	శ్రీ గాడేపల్లి వీరరాఘవశాస్త్రిగారు శతావధాని	౩౫	౩౬	గద్వాలసంస్థాన ఆస్థానకవులు. గద్వాల
౨౧	" వి. వి. గోపాలపేట రామచంద్ర కవిగారు శతావధాని.	౩౭	౩౮	మాంకోట అంధ్రగింధాల యము, జి. వరంగలు
౨౨	" నల్లని చక్కవర్తుల వెంకట పెన్నరంగాచార్యులుగారు	౩౭	౩౮	యము, జి. వరంగలు కల్లూరు. తా. మధిర
౨౩	" చకిల శ్రీనివాసరాయశర్మగారు	౩౮	౩౯	సుర్యాపేట జి. నల్లగొండ
౨౪	" ఇ. రాజయ్యగారు	౩౯	౪౦	మాధ్యమిక పాఠశాలకాధ్యాయులు. చెన్నూరు జి. అదిలాబాద్.
౨౫	" నరసింహవిశ్వనాథశాస్త్రి ఎం.ప. గారు	౪౦	౪౧	నైజాంకళాశాలఅంధ్రాచార్యులు హై.
౨౬	" కె. ఎస్. జాషువగారు	౪౧	౪౨	మాధ్యమిక పాఠశాల సూర్యాపేట
౨౭	" భట్టు వెంకటరామయ్యగారు	౪౧	౪౨	రామాయంపేట తా. జి. మెదకు
౨౮	" సి. కె. వెంకటేశ్వరరావుగారు	౪౨	౪౩	వామనరజగీరు వనపర్తి సంస్థానము

30	" ఉమాపతి లక్ష్మీరాజశర్మగారు	౪౪	౪౫	సిద్దిపేట జి. మెదకు
31	" ఆశుకవి కేసరి అవధానధురంధర	౪౫	౪౬	దుర్గాగోపాలం. బెజవాడ
32	శ్రీపతి ప్రయంబక రావు శతావధానిగారు	౪౬	౪7	జి. వెంకటచలపతిరావు వరంగల్
33	" కవితా విశారద సంజీవాని	౪౭	౪౮	వరంగలు
34	నల్ల రామకృష్ణారావుగారు	౪౮	౪౯	ఉపాధ్యాయులు డోర్నకల్.
35	వాసికర్త రంగయ్యగారు	౪౯	౫౦	కార్యదర్శి శ్రీకృష్ణ గ్రంథాలయము.
36	డాక్టర్ వి. గోపాల్ రావుగారు	౫౦	౫1	వరంగల్ [మానుకోట
37	నల్ల చక్రవర్తి వెంకటా	౫1	౫2	జనరల్ మర్చంట్లు డోర్నకల్.
38	చందా లింగయ్య గుప్తాగారు	౫2	౫3	ప్రధానోపాధ్యాయులు లోకల్ ఫండు
39	కె. రామభద్రమోహరాజుగారు	౫3	౫4	ప్రధానోపాధ్యాయులు పాఠశాల
40	వర్వతం బ్రహ్మయ్యగారు	౫4	౫5	పాఠశాల పెనుబాడు జి. నల్లగొండ
41	కె. సాలబసిద్దయ్యగారు	౫5	౫6	ఉపాధ్యాయులు శుభావినీపేట. వరంగలు

క్రమ సంఖ్య	పేరు	పుట		విలాసము
		నుంచి	వరకు	
౪౦	(శ్రీ) మోటుపల్లి కృష్ణమాచార్యులుగారు	౫౫	౫౬	కల్లెడ పోస్టు నెక్కొండ జి. వరంగలు
౪౧	" సి. హెచ్ నారసింహారెడ్డిగారు	౫౬	౫౬	మొండ్రాయి తా జనగామ
౪౩	" ఒకరు	౫౭	౫౮	సంస్కృత విద్యాల గిర్వాజ్ పేట
౪౪	" జి. వెంకయ్యగారు	౫౭	౫౮	ఉపాధ్యాయులు బేంగల్లు ఆర్కాదు
౪౫	" అ. మ. శ్రీరంగాచార్యులుగారు	౫౮	౫౮	కనగల్లు జి. నల్లగొండ
౪౬	" పలివెల వెంకట అప్పారావుగారు	౫౮	౫౯	కలగోట
౪౭	" య్. యాదవరంగదాసుగారు	౬౦	౬౦	వేములవాడ బాగీరు తా సిరిసిల్ల
౪౮	" అంబటిపూడి వెంకటరత్నంగారు	౬౦	౬౦	చండూరు
౪౯	" యం. రామజోగారావుగారు. బి. ఎ.	౬౦	౬౧	గుల్బర్గా
౫౦	" ముదిగొండ బ్రహ్మయ్య లింగశాస్త్రి	౬౧	౬౩	కరీమాబాదు జి. వరంగల్
౫౧	" వుప్పలూరి నారాయణగారు	౬౩	౬౩	గొండపర్తి. వరంగల్
౫౨	" పి. బిహార్యుగారు	౬౪	౬౪	ప్రధానోపాధ్యాయుడు పెనుబాడ
౫౩	" ఆచి. వెంకటాచార్యులుగారు	౬౫	౬౫	అవునుగారిమఠ తా సిరిసిల్ల
				గద్వాల సమస్థానము

౧౧	చకిలం శ్రీనివాసరావుశర్మగారు	౬౬	సూర్యవేట జి. నల్లగొండ
౧౬	నమిలికొండ కృష్ణయ్యశాస్త్రిగారు	౬౭	వేములవాడ తా. సిరిసిల్లా
౧౭	చిదిరె లక్ష్మణశాస్త్రిగారు	౬౮	అందోలు జి. మెదకు
౧౮	బెల్లముకొండ విశ్వనాథరావుగారు	౬౯	బూర్గుంపాడు (ఆంధ్రవాఙ్మయ సేవా
౧౯	శ్రీకృష్ణమాచార్యులుగారు	౭౦	మోర్తాడు తా. ఆర్కూరు (నమిలి)
౨౦	జి. రాధాకీర్తిరావుగారు	౭౧	ఉపాధ్యాయులు కరీంనగరము
౨౧	అత్తలూరి విశ్వనాథశాస్త్రిగారు	౭౧	వేములవాడ తా. సిరిసిల్లా
౨౨	నయ్యద్ అలిగారు	౭౪	దేవకొండ
౨౩	ఆ. వెంకటస్వసింహాచార్యులుగారు	౭౫	ఆరుట్ల
౨౪	చిక్కుడుగాయల నృసింహాచార్యులు	౭౬	నంపాల్ బండలింగాపురం
౨౫	బండ వెంకటరామరెడ్డిగారు [గారు	౭౬	కందుకూరు
౨౬	చెన్నమరాజు కొండలరావు	౭౭	కొండురు తా. వర్రి
	వెంకటేశ్వరరావుగారు		జి. మహబూబ్ నగరం
౨౭	కొమరవోలు నాగభూషణరావుగారు	౭౯	నవ్య. సా. ప. సభ్యులు, ఒంగోలు
౨౮	బి. విశ్వనాథముగారు	౮౦	శ్రీయత బి. ఎల్. శర్మ డబిల్ పురం
౨౯	పెట్లపల్లి రామరావుగారు	౮౧	[హైదరాబాదు.

రెండవ పాఠము. పాటలు.

కీము సంఖ్య	పేరు	పుట నుంచి	వరకు	విలాసము
౧	శ్రీమతి యల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు	౮౩	౮౪	హైదరాబాద్
౨	శ్రీనడంపల్లి జానక నామయ్యగారు	౮౪	౮౫	సుల్తానుబజారు హైదరాబాద్
౩	శ్రీమంత్రప్రగడ వెంకటేశ్వరరావుగారు	౮౫	౮౮	దేవీదీనుబాగు హైదరాబాద్
౪	“ రేమిడిచర్ల వెంకటస్వామిరావుగారు	౮౮	౮౯	రేమిడిచర్ల తా. మధిర
౫	“ అబ్బితులూకవిగారు	౯౦	౯౧	దేవరకొండ
౬	“ చకిలం శ్రీనివాసరావుశర్మగారు	౯౧	౯౧	సూర్యాపేట జి. నల్లగొండ
౭	“ బెల్లముగొండ విశ్వనాథరావుగారు	౯౨	౯౩	బూర్గుంపాడు (ఆంధ్ర)వాఙ్మయ నేవాసమితి)
౮	“ ముదిగొండ బ్రహ్మయ్య	౯౩	౯౩	కరీమాబాదుగ్రామం జి. వరంగల్
౯	“ చొల్లపేటి సునిహార్యగారు	౯౪	౯౪	ఖలెహారుం జి. ఆదిలాబాద్
౧౦	“ నడిపల్లి విశ్వనాథశాస్త్రిగారు	౯౫	౯౬	నైజాం కళాశాల ఆందోళారులు
౧౧	“ ఆవుల పురుషోత్తమగారు	౯౭	౯౮	నెల్లగొండపల్లి తా. ఖమ్మం మెట్టు

సంఖ్య	శ్రీనివాసాచార్యులుగారు	పేజీ	పద్యము	నిజామాబాద హైస్కూలు తెలుగు పండితుడు
౧౨	శ్రీనివాసాచార్యులుగారు	౯౪		౯౯
౧౩	సలూతిఘట్ పక్షపరులతండ్రిగారు	౯౫		౧౦౦
౧౪	శతావధాని	౧౦౦		౧౦౨
౧౫	నేరత్త వెంకటాచార్యులుగారు	౧౦౩		౧౦౩
౧౬	చెన్నమరాజు కొండలరావుగారు	౧౦౪		౧౦౪
౧౭	చిదిరె లక్ష్మణ శర్మగారు	౧౦౫		౧౦౫
౧౮	కొండపర్తి వీరమల్లయ్యగారు	౧౦౬		౧౦౬
౧౯	చాగంటి భాస్కరలింగశాస్త్రిగారు	౧౦౭		౧౦౭
౨౦	మల్లిపాంతుండరావుగారు	౧౦౮		౧౦౮
౨౧	నరహరి గోపాలాచార్యులుగారు	౧౦౯		౧౦౯
౨౨	కె. యస్. జాషువాగారు	౧౧౦		౧౧౦
౨౩	భాస్కరబట్ల కృష్ణారావుగారు	౧౧౧		౧౧౧
౨౪	కొమరగిరి వెంకటనారాయణరావు	౧౧౨		౧౧౨
౨౫	వెల్దురి మాణిక్యరావుగారు	౧౧౩		౧౧౩

మద్యనిరోధక గీతావళి

మొదటి భాగము

ప
ద్య
ము
లు

మద్యనిరోధక గీతావళి

• వెల్దుర్తి మాణిక్యరావు •

మద్యపానము వలదింక వలదు వలదు
అట్టి పనియెన్నడై ననుచేయవలదు
డబ్బునష్టము పరువుకెం తేనిలోటు
శక్తిపోవును ఆరోగ్యమంతరించు.

* * *

చెట్టురసమంచు
ఫలపుష్ప సవమటంచు
మోసపోకుము ఎన్నటికై నగాని
మేడిపండది పొట్టలోపురుగులుండు.

* * *

నీకొరకు నీవారి పొట్టకొరకు
కష్టపడుచుండ కార్పెడి చెమటచుక్క!
అమ్మా! ఆకలేయంచు నీబిడ్డ
కూటికై కార్చు కన్నీటిచుక్క!!
అయ్యో! ఎంత గతిపట్టెనంచు
నీభార్యరార్పెడి అశుభిందు!!!

మద్యనిరోధక గీతావళి

ఇట్లు ఈమూడుచుక్కల నొకటిచేసి
 తీరుతీరైన పేరులబెట్టినారు
 సీదు నెత్తురు నవ్వుచు వీల్చుకొరకు
 రాక్షసాధములెందరో? స్వార్థులగుచు.

♦ వైడిమట్టి సూర్యనారాయణశాస్త్రి ♦

అన్నా ! యాకలిదీర్చు నెల్లరకురా జాన్నంబా, యేగంజయో,
 యెన్నో తెన్నుల పిండివంటకములో యెవ్వేనియుగ్గాయలో;
 కొన్నద్దప్పికదీర్చుస్వాదుజలమో, గోక్షీరమో, తేనెయో;
 యెన్నన్నీ గొనుమద్యమేపనికి నంచింతైనయూహించితే.

*

*

*

కల్లుసారాయి, 'బ్రాందిలిక్కరులునైను
 పాంపె'నులురుచివర్ణ వాసనలమూల్య
 భెదముల్గల్గి పేదలవిత్తవంతు
 లనధికుల దాస్యమున్గొనులజ్జవాపె.

*

*

*

పితరులుగూర్చియిచ్చిన పవిత్రపుటాస్తి కటింగిపోయె, సా
 మెతకయిన బాలంబుడుగు మేరయులేక తొరంగె, నద్వధూ
 స్థితమగుభూషణావలతుడింగనె, గూటికిరాదు కష్టసం
 గతమగు ద్రవ్యమింతయిను; గల్లునకయ్యెవినాశమింతయు.

పైడిమట్టి సూర్యనారాయణశాస్త్రి

ఎండయు వాననాకబవలెల్లను జెమ్మటలూరగప్తమున్
మెండుగఁజేసికాంచిన నిమిత్తపుఁగానులునాల్గుద్రావి, యే
తిండియులేకసీపుసనుదెంచిన గంజయునై నఁగల్గునం
చెండెనునాల్గుబిడ్డలను జేరెడుకై పునఁదిట్టకొట్టగాన్.

*

*

*

సాటిజనంబుతీవగమి సాగినకై వడిఁగాపురంబులన్
మేటిగముచ్చటచ్చటలు మేకొననచ్చపు దన్విగాంచ, దా
మాటికిలోన రేగు నభిమానమువెల్లిపడంగనీమి, న
బోటికృశించుసీచరితమున్ బసిపావలనా ర్తిగాంచుచున్.

*

*

*

మానముగుట్టుగాగ నిజమందిరమున్ బడియుండలేక, య
ద్దానినిబూటపెట్టి నిజదారసుతాదులవీధికిఁజ్చి, తే
మైననుద్రాగముంతదిన నన్నముగల్గిన జెట్టునీడయే
న్యూనత! యన్నసున్నలవియున్ మఱిసిబ్రదుకేల చెప్పవే.

*

*

*

ఆగతమైనలేవడికహర్నిశమున్ స్మృతితప్పనెట్లనీ
త్రాగెడునాగడంబు, నెటి దాళగలేకక్షుధాగ్నికీలన్
వేగెడుచిన్ని పావల ప్రవీడనముప్పిరిగొన్న గ్రుంగెడున్
వేగినదాదియాయబల వేయియుగంబులబుచ్చుకై వడిన్.

మధ్యనిరోధక గీతావళి

నీయిల్లాలుశ్రమించి తెచ్చిన కొలం దేదై నక్షుద్బాధనెం
తోయల్లాడునినుంగునొళ్లనిడి, నీతోవల్పుతీక్షీంచు, నీ
వేయాదాయము దేరకున్న దిననేమీదంచుమర్దింతు; క
ట్టా! యాయుగ్మలయేరిగాంచి కనునోయాశ్వాసముదెల్పుమా.

*

*

*

రాతిరినాల్కపైజననిరాచిన యన్నముగొంతుజారి, యు
ధ్భూతముబిట్టరేప, నిలుపోపక బోరనయెడ్చియెడ్చి, ని
ద్రాతురులై యెరంగ దనయాకలిమింగివెలందిదీనయై,
చేతపుగోతలగుమిలి, చేడ్పడునశులుజాలువారగఁ.

*

*

*

నలుపురసాకజాల్పునితనంబును, లావునుగల్గియాలుబి
డ్డలయశనంబుకూర్పగల లాభమునీకడుపై ననింపగా
వలవనిమధ్యపానమునవమ్ముగ నేయుదు, విట్టి నేతవా
రలయసుపురసురాకృతిని ద్రావుటకంటెనుకండెకప్పుడా.

*

*

*

సోకులుమానవాశనతక్షుత్పరితృప్తినిఁగాంతురందు; పే
రాకలికోర్పలేకప్రసవాంతమునఁ బులిగానకాత్మడిం
భాకబళంబునేసెయది యారినదక్కినవానిబోచు; మ
ద్యాకులితుండవై యసుర, వ్యాఘ్రీని, మించితితృప్తిహింసలఁ.

పైడిమఱి సూర్యనారాయణశాస్త్రి

కుంగిన చిన్ని బొజ్జలును, లోనయి యాతురార్థమైనక
న్నంగవశుష్కగండముల నూల్కొనుకన్నులనీటిచాటలుక
ముంగలజెరి తల్లిగనిమోములనెత్తి మొగంబుజూచువా
రింగనిసీరుగాదెమది, లేదొకొనీకుహృదంతరాళమే.

*

*

*

నేస్తులగూడినందడిగ నిబ్బరపుందమనాపలేఃన
స్యస్త పరస్మైతండవయి నాలుకపీకినవానివై ఖనిక
హస్తగతార్జితంబుగొని యాసురవిక్రయశాలకేగుచో
పస్తుపరున్ననీయబల, పాపల, మోములెట్టుస్ఫురింపవో.

*

*

*

లొట్టెడుకల్లునాల్కతెగ రోజుచునొక్కటెగుక్కద్రావి, గ్రు
డ్డటెను దేలిపోవగ, గళంబుగరాంగుళిదువ్వి, పెల్లుజొ
ల్లుటివడంగదగ్గెమఱిలొట్టియు, నింకనులొట్టియాని, య
ట్టిటులఁదూలుచుక వదరుచిటికివచ్చెడునిన్నజూచి, ఛీ.

*

*

*

గొట్టిరెయ్యాయుచుక బొరుగుఁగొంపలవారలు'దారిబోవువా
రిట్టుచుదొల్లరే' యెరుల దీకొనినకబడదోయరెఱిగి
ఎట్టిటులోగృహంబుదరి కేగిననికబసివారుగాంచిలో
దొట్టినభీతిబర్వరొకొ దూలదెయ్యాలునిరాశమత్తుడా.

మద్యనిరోధక గీతావళి

తామ్రనిశ్చై పునంసముచితజ్జ తదక్కి, శరీరవిస్మృతిఁ
వాపులదప్పబూనుటయు బాలురగాంతలభాధ సెట్టుటల్
ఏవపుగర్జముల్ జలుపనిచ్చబరంగుట, హత్య సేయవెఁ
వీవకయుంటగల్గు, సురనిక్కముగొల్పుమహాసురత్వమున్.

*

*

*

కిలకిలనవృక్షిమిన్నకయ, కీడ్పడుచుఁబ్రలిపించు, నూరకే
వలవలయేడ్చు, వాచరచిన్నలుగీటు, బయల్కరంబులన్
గెలకులసాచి దాబుడు డిప్పోయిన గూలుబొమ్మకై
వడివడి గూలునిల్చు, మధుసము నాఁబెనుబూతమానినన్

*

*

*

పరమమంత్ర, విభూతి, దిగ్బంధన ప్ర
యుక్తి విడుచుబిశాచి భాగ్యోద్ధృతముగ
బరమతంత్ర సుబోధ, రక్షానిబంధ
సప్రయుక్తి నై నవిడదు నరులులాంగ
ఘోరమగుపిశాచి భాగ్యోద్ధృతంబు.

*

*

*

నమ్మరుత్రాగుబోతుగడు నచ్చినచుట్టములైన, ముఖ్యకా
ర్యములబాధ్యతల్ నిలుప. రాతనిపై నినెరుంగ కేనియున్
నమ్మతినెంచరేపలుకుసాయమునన్ వచియింప, నేరున్
రమ్మనువారుబొమ్మ నెఱునాయను వారలునుడురెందున్.

పైడిపట్టి సూర్యనారాయణశాస్త్రి

రోగవశంబునకామదిర రోజుగ్రహించెదనన్న సాకులే
 లాగణియింపనాదెవులు లచ్చనముల్ గురుతించులెజ్జచే
 రోగముకై నమందుగొని రుగ్మతద్రింపుకొనంగలేకయీ
 తాగుమరోగముబడి వృధాచెడిపోవగ నేలనింద్యత.

*

*

*

మదిరమునల్లమందు గొనమాన్పునురోగమునొప్పినంచునీ
 మదిననుకొంటివేని తెవులుమాయునెయొక్కటనైన లోనదా
 నదికియయుండుగాదనిన దారయువానిబరిత్యజించి, ప
 న్నదమువచింతు బూర్వరుజునెటగు, నబ్బెనముందెనిల్వగా.

*

*

*

ఆశుచివస్తువుల్ గొనరుపేరాకటికి, హ
 లాహులంబుగోలరు బిట్టుడప్పగొన్న
 కడుపునొప్పికిఁ జరుకులుగంటికిన
 బాధదొరగునె వ్యర్థపుభ్రమలుగాక

*

*

*

కల్లునుబండులొక్కటనెకలై గ్రహింపబరంగుగల్లునా
 జెల్లదుదుగ్ధముతోతములు. పెడనుధాదులుబుట్టెనొక్కటకై,
 దెల్లమునూవె! మీకవలదేనిని! గొందుపయస్సుధంబులో
 యొల్లకత్వేడమూత్రములో యోజనరుంగవచింపునోదరా,

మద్యనిరోధక గీతావళి

వెండుభులై నచో, గులముపెద్దలునొక్కనితప్పునేతకై
 దండుగగొన్నచోజగతి దక్కియొకండుదివంబుకేగినా
 గుండలకొద్దిమద్యమును గొంతుకబంటిగదానితైతకల్
 దండిగదొక్కుచుందురు ముదవ్యధలమనుజత్వహీనులై.

*

*

*

దొరలనవారికచ్చడపు ద్రోవలముంగలబర్వులెత్తివా
 సరముశ్రమించి, పండుగలనందడియాచితపారితోషికో
 త్కరముకొలంది మద్యమునుద్రావగ జేతురుమిమ్మువెన్నముం
 దరయకభూరిభాగ్యవశత బరివర్తనదెల్పజాలునె.

*

*

*

సత్తమకర్మలాంచనము జందెముగన్నముజుట్టుదాల్చిన
 ట్లుత్తమరక్షణాచణము మహోగ్రకృపాణమదోషులుండనో
 న్నత్తతబూనినట్లు సమతాపరిపాలనయోగ్యమాతులక
 రిత్తమెఱంగబట్టినటులీ సురదుర్వినియోగమయ్యెడిక.

*

*

*

ఎంతయుమెలుగుర్పగల దీసురబెల్లమెయైనగ్రొత్తబా
 వెంతలపద్యవస్తువుగ, లేమికిజక్కెరమాడ్కిబోల్చి: ధి
 మంతులువై ప్యపుంగవులు మందులనియ్యదిచెప్పుచుండుర
 వ్యంతయునేరకేయిటుల నానివినాశముగుర్పనేటికిక.

కవికొండల వెంకటరావు

• కవికొండల వెంకటరావు •

~~~~~
కల్లుతాగితే వొళ్ళూగుల్ల యిల్లూగుల్ల
తాగకు సోదర ! కల్లు

కలికేచాలక పెళ్లాంటకలి
మలమలమాడ మర్యాదంట్రా
ఎఱ్ఱనికళ్ళతో యింటికిరాగ ?
కల్లుతాగితే వొళ్ళూగుల్ల యిల్లూగుల్ల
తాగకు సోదర ? కల్లు..

* * *

మిఠాయి తెచ్చేవ బాబాలంట్రా
బిలబిల బిడ్డలు వెంటాడింప
కంపునోటితో కనరుటముద్దా ?
కల్లుతాగితే వొళ్ళూగుల్ల యిల్లూగుల్ల
తాగకు సోదర ? కల్లు.

* * *

చిత్ర శుద్ధిగా చెమ్మటయోడ్చి
గడియించిన నీపావలడబ్బులు
గవంళ్ళ పాకలొ మోగితెపరువా ?
కల్లుతాగితే వొళ్ళూగుల్ల యిల్లూగుల్ల
తాగకు సోదర ? కల్లు.

—

మధ్యనిరోధక గీతావళి

♦ వింజమూరి శివరామరావు ♦

వలపేతెలియలేని
వెలయాలి పెదవినం
దులనూగు నిట్టూరు
పులనెవాసిస్తుంది;

*

*

*

కరుణేయరుగరాని
కఠినహంతకుని క
న్నులరేగు ఏరుపుమం
టలనెభాసిస్తుంది;

*

*

*

ఏపిశాచీభావ
మీమధ్యనేవయో!
ఏనిశాచరకృత్య
మీమధ్యపానమో !!

*

*

*

ఇల్లాలిగుండెలో
సుల్లుపుట్టిస్తుంది;
పసిబాలు బ్రతుకులో
వినము పెట్టిస్తుంది;

ఉత్పల వెంకటరావు

నాడు నేడూ, వాడ
వాడలా, నల్లగా
పొగగ, చీకటిగ, మ
బ్బుగ, క్రొమ్మకుంటింది;

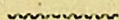
*

*

ఏరోజు కనికరిం
చునో దీనినాపగా !
ఏదైవ మవతరిం
చునో దీనిమాపగా !!

♦ ఉత్పల వెంకటరావు ♦

కల్లుసారాయిగంజాయి నల్లమందు
మున్నగుపదార్థములచేత బుద్ధినాశ
నంబుగల్గును దాననర్హంబుజెడును
గానమత్తుపదార్థముల్ మానవలయు.

మద్యనిరోధక గీతావళి

ఇల్లుగుల్లగజేసి ఇల్లాలుపిల్లల
 తల్లిడిల్లగజేయు కల్లుసార
 మితిమీరగాద్రావ, మతిదప్పిమానంబు
 పొల్లుగావించును కల్లుసార
 అన్నదమ్ములప్రేమలంత మొందగజేసి
 కలహంబులకైబెంచు కల్లుసార
 ప్రాణమానంబుల పరువుశీలంబుల
 చెల్లుబెట్టించును కల్లుసార.

* * *
 మానవునిదేహ ప్రాణముల్ మద్యపాన
 వశముచేజెడియపమృత్యు వాతబడును
 గానమద్యము విషమునమానమగుట
 వెంటనేకల్లుసారాయీ వీడుడయ్య.

* * *
 కాలకూటవిషముసాటి కల్లుసార
 కల్మషములకుమూలము కల్లుసార
 యెల్లవిధములమూనుడీ కల్లుసార
 నోసుజనులార! నై జామువాసులార.

గొట్టిపర్తి సుబ్బారావు

విషముచేప్రాణమొక్కటే వెడలుగాని
మద్యసేవనచే పాణమానశీల
పుణ్యధనములన్నియు వీడిపోవుగాన
భీకరవిషంబుమద్యమే విషముకన్న.

♦ గొట్టిపర్తి సుబ్బారావు ♦

(ఆంధ్రవాఙ్మయసేవాసమితి)

తాగుడుచేవివేకమది తగ్గిసుమంతయుబుద్ధిలేకతా
వేగిరపాటునొందు తనవిత్తమునాశమొనర్చుచుండుబా
గోగులనూహనేయకయ కూర్చినిమాంద్యతబుచ్చుకాలమో
హోగుణహీనమైనపనియెప్పుడు నేయకమంచివారికిన్.

*

*

*

కులముచెడుక గుణంబుచెడు గోత్రజులొల్లరు బంధుమిత్రుల
పలుకులవిశ్వసింపక అపాత్రుడంచునుబల్కుచుండ్రు ఛీ
పలుపురిలోననవవృత్తులకు పాల్పడుటల్ ఘటియించుగావునక
సలుపకుత్రాగుబోతనెడి జాడ్యపువృత్తిని భారతీయుడా !

మద్యనిరోధక గీతావళి

తాగిగుమమ త్రైక్కించును

బాగోగుల తెలియనీక బహుపాపములన్

వేగముగాజేయించును

ధీగుణులదివిడచి కీర్తి తేలగవలయున్.

♦ కె. వి. నారాయణరావు ♦

(అంధ్ర)వాఙ్మయసేవాసమితి)

తాగిమత్రైక్కి యానిమావేగిరమున

నొడలుదెలియక దూలుచునూగుచుండి

రాచవీధులలోన మర్యాదలేక

దిరుగుచుండెడిజనులకు బరువుకలదే ?

*

*

*

ధనమాపోవును మానమాచెడును సద్ధర్మావధుల్ దప్పమీ

ఘనమానాశనమాను బుద్ధిచెడు సంఘంబెంతో దూషించు, గిం

దునుమీదున్ సరిజూడకేబరులనెంతో దూలనాడించునిం

కనుమానుండహో ! మద్యపానమును విజ్ఞానావకాశంబుకై.

కె. వి. నారాయణరావు

వెనుకముందునులేక ధనమును హరియించు

మద్యపానముదాని మరువుడికను

నయభయములులేని నై చ్యంబగల్గించు

మద్యపానము దాని మరువుడికను

మంచి చెడ్డలులేక మర్యాదఁ బోగొట్టు

మద్యపానము దాని మరువుడికను

జిన్న పెద్దలలోన సిగ్గొనఁగూర్చును

మద్యపానముదాని మరువుడికను

* * *

తుదకు హత్యలజేయించు దోసమనక
జారచోరత్వములకది తార్పుకత్తై
బానిసత్వంబుకైనను బాటుపడును
గాన పిడువుడి దానిని గలుషమతులు.

* * *

పాపసంహరణముల్ బావనశరనిధుల్

గల్గుపావహమనిఁ గలఁగిపోవఁ

బ్రబలవీరులచేతఁ భావింపఁబడినట్టి

ధర్మప్రదేశంబు దాన్యమంద

మణిరత్న నిధులచే మందితంబైనట్టి

విమలభూమాత దుర్విధినిఁ బడఁగ

శాస్త్రసిద్ధంబుకానద్దర్మ విదులచే

నలరుచుండెడు ధాతికలుషమంద

౧౫

మద్యనిరోధక గీతావళి

గర్భదారిద్ర్యదాస్యమావిర్భవింప
మత్తువాటి సేవించుటే విత్తనంబు
కాన జనులార మీరు ముందైనగాని
దాని సేవించబోకుడీ ధర్మనిరతి.

♦ జటావల్లభుల సూర్యనారాయణశాస్త్రి ॥
ఉభయభాషాపరివీణన్యాయశిరోమణి
(ఆంధ్ర)వాఙ్మయసేవాసమితి

కూటికిలేక దేహమునుగూలికినై తెగనమ్మకొంచున
ప్పుటకుదెచ్చుకొన్నయదిపొట్టకుబెట్టక కల్లుకొట్టుకై
యేటికైబెట్టదో రి సుతులింతియునాకటికేడ్చియేడ్చియే
యేటికొ నూతికో యసువులియ్యగ జూచెదరోరిమిత్రమా !!

*

*

*

మానముహరించు మడిమాన్యములకై దెగనమ్మజేయున
న్నానమునువృధాపఱుచు మంచితనంబునుమాయజేయున
న్యూనకనులాభిజాత్యమును న్యూనముగానొనరించుమద్యమ
ద్దానినిమానుమారి యతిదారుణశత్రువదొరిమిత్రమా !

జటావల్లభుల సూర్యనారాయణశాస్త్రి

గరిటెడుదోసిజ్ఞానదియెకాలము గడ్డగసోలజ్ఞానునే
మరిమరిత్రాగుచున్ననది మానెడుగాబరిణామమొందు దెం
పరివయిమానకున్ననది పాపుగఁగుంచము దాటిదాటిఁతాఁ
బరిమితిమీరిమానమును బ్రాణమును హరియించుమిత్రమా

*

*

*

పొట్టానిండదుక్షుత్తు పోదుమనకుంబుణ్యంబుచేకూర్పదే
చెట్టల్ మెచ్చరుగెట్టదేరికిని వీక్షింపంగరాజేజనుల్
రట్టాతప్పదుమద్యపాయయనుచున్ రాబోవులాభంబులన్
ముట్టంగూడదుమద్యమున్ ధరణలోముమ్మాటికిన్ మిత్రమా.

*

*

*

ఫలమాసున్నర సౌఖ్యమానభమురా ప్రాప్యంబులానాస్తిరా
కలుముల్ భోగములున్ హలశక్కియగురా కార్యంబుక్షీణించురా
తలపన్ రాదురదానిపేరు నయినదర్శింపరాదానిపై
దలపున్ మానరనాదుమాట వినరాతథ్యమ్మరామిత్రమా.

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ శివరామశాస్త్రి ♦

త్రాగించుతథిమిత తేకిటలనాడించు

వాడవాడలనుఁ బొర్లాడజేయు

పగలురాతిరిజేయు వావులూడజేయు

తోబుట్టువులనుఁ జేదోడునేయు

కలధనంబులనెల్ల కులధనంబులతోడ

గోల్పోయిగోడలు గోకఁజేయు

స్వాతంత్ర్యమునకైన పౌరుషేయమునైన

మానుషమర్యాద మంటగలుపు

*

*

*

ఒకనిరక్తునిజేయు, నొకనిరక్తునిఁజేయు

నొకనిబీనుగుఁ బిరికినొకనిజేయు

అంటుసొత్తులదాక సంగళ్లపాజ్జేయు

నారోగ్యమునుబుత మార్చివేయు

ఆలుపిల్లలనెల్ల యాలంబుపాడించు

మంచిచెడ్డలు నీట ముంచివేయు

తారతమ్యముదుమ్ము తూరుపెత్తుగజేయు

ప్రాణముల్ వైరుల పాలుచేయు

౧౮

శివరామకృష్ణ

చేతనయినంతవరకెప్పుడెరుపుజేయు
తాగుబోతుతనంబును తలుపవలదు
మాన్యులగువారి హితమగు మాటవినుడు
పుడమిమెల్లొక్కఁడో తాగుబోతులార

* * *

పరమాత్ముడొనగిన పానీయములులేనె?
ముందుగానని తాగుబోతులారా
గోవర్గమొనగెను కోష్ఠపయఃపా
ముంజెయుడో తాగుబోతులార
తరుణీమతల్లకాధరసుధల్ గనరఁటే
మొదలుమునిగెడు తాగుబోతులార!
ప్రియమైనహరికథా పీయూషములులేవే
పుడమిగల్గిన తాగుబోతులార

* * *

మఱవియునెన్నియో? గలవు దిజ్ఞాత్రమిచట
చూపనాయెను మీమేలు చూపుకొరకు
వరుసతోనికనో? మత్తువస్తువులను
తీయవలదయ్యయో! భారతీయులారా!!

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ వనం వెంకటాచార్యసింహారావు ♦

భాగ్యవంతంబైన భరతఖండంబున

ప్రజనమూహము మద్యపానముననే

ఆనైసిగొల్పొయి యన్యులబాకిరి

కలవడ్డవారు భికారులయ్యు

విపరీతత్రాగుడు బీదలకునుగొప్ప

వారికి మర్యాదవన్నె బాపె

అర్థికసౌభాగ్య మంతరించగడంగె

నిమ్మజాతులకు దుర్నితయొడలె

*

*

*

దీనిగుర్తించిత్రాగుడు దినదినంబు

వీడువనెంచుడి హైందవబీదసాదలార

ధన్యతగణ్యత లాభపడుట

యెల్లచెకూరు వై భవమేర్పడంగ

వనం వెంకటనరసింహరావు

ఉదయమాదిగ కష్టమొనరించిబడసిన
 ధనములో హెచ్చుగ త్రాగుచుండ
 ఉద్యోగముల జీత మొకవంకవ్రాయపెట్టె
 దర్పంబుకెందరో - త్రాగుచుండ
 అప్పునప్పునుజేసి యానద మొదవగ
 ధనహీనుడై నను త్రాగుచుండ
 కృషిజీవనము నీతికీర్తిగణ్యతరోయ
 ధాన్యంబువ్రాయపెట్టి త్రాగుచుండ

*

*

*

సంసారములయందు సారంబులేకున్న
 సారాయిత్రాగెడు సరసులార
 పూటగంజికి నుష్ణబుట్టింపలేకున్న
 సారాయిత్రాగెడు సరసులార
 పగల్గెల్లకష్టించి పావలగణించి
 సారాయి త్రాగెడు సరసులార
 వనవాస మొనరించి వంటిపూటభుజించి
 సారాయిత్రాగెడు సరసులార

సుద్యనిరోధక గీతావళి

మీధనంబును ప్రతిరోజు మేరమీర
గంజిగణియించి యెందరోక్లోట్లకొలది
వృద్ధిగావించుకొన్నారు బుద్ధిగలిగి
వారివై భవముల జూడగోరుడయ్య

*

*

*

మీమూలమునగదా మామిలాదారులు
కోటిశీలై నదికొఱునలేక
సంవత్సరముకన్న సర్కారుపాటల
మించు సంపాదనమేగడంగి
గుత్తుజెంది తిమని గుంజెడుమీసామ్ము
కాయకష్టము బడిగడుగునదియె
ఉద్యోగ పదవుల నొసగినై భవ
సత్కీర్తులందిన సరసులై ని

*

*

*

మీకుక్షీణత ప్రతిరోజు మిగులబడక
కూటిగుడ్డకు హీనత గూడగలిగె
జ్ఞేర్యవృత్తిని మెలగుచు త్రొగకున్న
భద్రపడుకీర్తి ధనమును భాతృలారా

వనం వెంకటనరసింహరావు

తూ మెడు బుదాన్యంతో రూక గడియింప

కష్టమై తిరుగెడు కాలమయ్యె

కష్టించి బడసిన క్రమమైన ధనమును

కటవునసంసార కర్పుకిడిక

భార్యపిల్లల పోష్యభారంబువిడనాడి

పాడుచీటను జేయబడకసామ్ము

చేజిక్కియుండిన చెంతనుంచుకొనంగ

సౌఖ్యంబుగూర్చును సమయమునకు.

*

*

*

తాగుబోతుతనంబున ధనప్రియంబు

చేయబూనిన మీజన్మస్థితి గ్రహింప

దుఃఖనూచక వశముగాదోచబడుట

కడుసజప్రహమైబీద, జనములార.

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ కొండపాక వీరమల్లయ్య ♦

పొట్టకన్న ములేక గట్ట బట్టలులేక
 కొల్లగొట్టించును కల్లుబొట్టు
 ఇండ్ల ముంగిళ్లను బండ్లమాన్యములను
 చెల్లుగావించును కల్లుబొట్టు
 గొడ్ల గొదలనమ్మ దొడ్ల దొవులనమ్మ
 కలతబుట్టించును కల్లుబొట్టు
 తండ్రి తాతలనాటి ధనముల బోగొట్టు
 గుల్లపరచునుగదా కల్లుబొట్టు

*

*

*

తల్లిపిల్లల గొట్టించు కల్లుబొట్టు
 తల్లిదండ్రుల నెట్టించు కల్లుబొట్టు
 కష్టములకెల్ల మూలము కల్లుబొట్టు
 గాన కల్లును వీడుడీ కరుణగలిగి.

యస్. రామచంద్రరావు

• యస్. రామచంద్రరావు •

~~~~~

ఆకలిదప్పి దీరునని యాశజనింపబిరాసనె గియా
భీకర శత్రుహూపమగు బీదతనంబిడు మద్యపానమున్
లోకమునందు సౌఖ్యమని లోగొని వీదులవెంటదొర్లుచున్
మూకలుమూకలై పెనగ మోదకరంబె మహాఘమయ్యెడున్

* * *

పాలుతెనెయు తెంకాయఫలములుండ
తరలధర్మంబ కోసురద్రావగోర
మత్తుగలుగంగ సౌఖ్యంబె మతియువోవు
దేహదారుడ్యసంపద దీసిబోవు

* * *

పాతకంబులలో మహాపాతకంబు

కల్లుసారయుద్రావుడు కతనసుమ్మి
నై హికాముష్మిక సుఖంబులమరవెందు
దీనుడై దోచుదుఃఖించు దేజముడిగి

త్రాగుడువలనను దొమ్మియు

త్రాగుడుచెదొంగతనము తామసమబ్బున్

త్రాగుడుకూడనిపనియని

త్రాగుడువారలనుగాంచ దప్పకదెలియున్

మద్యనిరోధక గీతావళి

• చొట్టేటి స్పృహశర్మ •

పదపడిధూమ్రపానమున ప్రిప్తమగున్ పదమూడుచేటులున్
మొదలుధనంబుపోవుట నపుంసకుడౌటవిదాహమాటయున్,
వెదకుచుజాతిహీనులనువేడుట, తిక్కుట, సోక్కుటల్ రుచుల్,
వదలుట, కంపువేయుట, కళల్ దొలగించుట, రిమ్మపట్టుటల్,
పెదవులునల్లనై చెడుట, సెద్దకులోగుట బట్టగాలుటల్,

• శ్రీ తంయ్యాల లక్ష్మీనరసింహాచార్యులు •

మతిచెలియించు సజ్జనులమన్ననలన్ తొలగించుసర్వభూ,
హితమునుమాన్పుచుట్టలకు హేయముగ న్పడు. సర్వభూతసం,
మతముతోలంగనేయు నభిమానముతగ్గు నాలుపిల్లలే
గతిజనినన్ దలంచడు సుఖంబగునేమధుసేవనార్థికిన్ .

*

*

*

మేధాశక్తియుతగువి,

రోధంబగునిలకు భార్య రోయునుప్రజకున్

బోధాచాతురిసున్నగు

కోధముజనియించు కల్లుగొనువారలకున్ .

తంయ్యాల లక్ష్మీనృసింహాచార్యులు

కల్లుసారాయి నిక్కముగద్రావెడువాడు
కాకలబురీతి నొక్కపుడుబలుకు
కోకిలవలెబాడు కొంగనమంబుగా
దాన్యంబు సేయు నత్యంతముగను
కోతిపోతమునలె కుప్పిగుతులువేయు
రాజుమైశాసన రాజిజూపు

దాపునగలవస్తు ధనములగ్గిననిచ్చు
కుంభకర్ణునివలె కూర్చు జెందు
* * *
గాన నిటువంటిగుణములు గలుగుచుండు
నయ్యయోదానివదిలి మ
హాపదంబుగల సనాతనధర్మముల్ గాంచరయ్య
పరమసాదర సోదరీప్రభువులార
* * *

కల్లుద్రావించి రాక్షసులుబృహస్పతి
కొడుకునుజంపిరి గోడుగుడువ
మద్యపానాపేక్షమానని యాదవా
సీకంబుగూలెను వీకయుజెడి
జారులుచోరులాధారమిదేయని
పానంబుచే ధర్మహీనులైరి
వారుణ్ణే సేవించి నారీతతులుగాని
కర్మలజేసి దుష్కర్ములైరి,

మద్యనిరోధక గీతావళి

పురుషులేమిటిస్త్రీలేమిభూతిలమున తమనుమోసముజేంచి
 చదగినకల్లు నేవనము నేయుచుండుటచేటుమూడు
 నయ్యయోవానిమానుడో యయ్యలార

• శ్రీ తంయ్యాల సింగరాచార్యులు •

నసురాంశిచేత్తను, నన్యాయంబులాలించి
 కలనై నబోకుడీ కల్లుద్రావ
 సంసారపథముల నన్యసింపగజేయు
 సారాయివిడుపుడీ నరుసులారా
 కలిమిలేములనైన గంజాయిదూమము
 త్రాగబోకుడు మనహోదారులారా
 ఆలుబడ్డలు నెల్లరయ్యయో యనియేడ్వ
 నమలబోకుడుమీరు నల్లమందు

* * *

కాంతనిందించు కలుత్రావమంతసమున
 సుతులురోతురు మితులుచూడరయ్య
 బంధుగులపంక్తికెప్పుడు బాయనలయు
 మద్యనేవనఫలమిదే మాన్యలారా

తంయ్యల వెంకటనరిసింహాచార్యులు

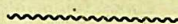
సరిగాదుకల్లుత్రాగుట

పరికించి న వారుమిమ్ము పావులటంచు

దరిజేరనియరుసుమ్మి

హరిసాక్షి గవిడుతురంచు నాత్మదలంతు

♦ తంయ్యల వెంకటనరిసింహాచార్యులు ♦

మహినికోటానకోట్టిట్లు మనలుచుండ

కల్లుత్రాగుటధర్మంబుగాగ నెంచి

విడువకుండుటసీతయే విబుధులారా

మద్యపానంబువీడుడో మాన్యులారా

*

*

*

ఒగిర భార్యమెసాత్తు తెగనమ్ముచుండుట

కల్లుద్రాగినమత్తుగాదెచూడ

నగుచుండనితరులు, నడివీధిబడియుంట

మధుపానమత్తత, మహిమగాదే

ధనశూన్యతనుదొంగ, తనమును, జేయుట

సురపై సియాశచే నృక్కుగాదే,

ఒకడుబూతులపల్కి, పకపకనవ్వుట

సారాయిమత్తత, కారిగాదే

మద్యనిరోధక గీతావళి

కానయిటివలటిమద్యసం కలితవృత్తి
సజ్జనవిరోధమపశయ స్సాంద్ర్యమహాహ
నరకలోకావక్లిష్టత, నడుచుననుచు
మద్యపానంబువీడుడో మాన్యులారా

*

*

*

ధరచిరకాలమందున సదామదుపానముచేయువారు దు
ర్భరపరితాపమందుచున పారములౌశిశుహత్యదోషనం
కరములనొందినీచపథగామినియై చరియించుగానయీ
సురనుపరిత్యజింపుచును శోభనుబొందుడిమర్త్యసంతతుల్

♦ ముసపట్ల పట్టాభిరామరావు ♦

కారణములేకనవ్వించు, కంటగించు
వాదులాడించునేడ్పించు పరిభవించు
తరతమవిబేదమడగించు తత్తరించు
మద్యపానమ్ము, జనులారా, మానుడయ్య

అమరవాది సరిసింహాచార్యులు

పుష్టియుక్తుష్టిగలగించు భౌజ్యవస్తు
 వితతిమనకైన్మజించె, పృథ్వీవిధాత
 తత్పదార్థములనువీడి, త్యాజమైన
 మద్యనంసక్తిమీకేల మానుడయ్య

♦ అమరవాది సరిసింహాచార్యులు ♦

~~~~~

పరమమైపుణ్యమై, పావనమైయున్న
 ధర్మమాపాడాయె, దరణిలోన
 వర్ణాశ్రమాచార పరణీయకర్మలా
 మంటిలోగలిసెను మంచిగాను
 అన్యోన్యముగ భేద మంకురించెనుకదా
 పాపమాయూరంత బరుగులాడె
 ఒద్దనుతలిదండి యొప్పులేతప్పాయె
 పాడురీతులు లోక పాటులాయె

*

*

*

ఇన్నటికిచూడకారణ, మించుకైన
 నేర్పడియునున్నదాలేద, నేమిలోచ
 దనుచుమదిగుడగానేల, నాయ్యలార
 కల్లుత్రాగుటమునగాదె కలిగెనింత

మద్యనిరోధక గీతావళి

కులముబోయినగాని కోర్కెతప్పదుగదా
 ధనముబోయినగాని దప్పిబోదు
 వయసుబోయినగాని వాంఛలుబోవాయ
 పండ్లురాలినగాని ఫలముబోదు
 భార్యబోయినగాని పాడౌశబోదాయ
 తనువుబోయినగాని తనివిబోదు
 మతముబోయినగాని మమతముబోదాయె
 సిగ్గుబోయినగాని చెడుగుబోదు

* * *

ఇన్నటికేజాడకారణ మిల్లునాలి
 నమ్మకొనినను కల్లుపెయాశబోదు
 దేనినభ్యాసవశమున తెచ్చుకొంటి
 మట్టిదానిచెదానిని నడచలేమా?

* * *

కాలమాచూడగకలి కాలమిదియంచు
 భావించిచూడరే, భాగ్యులార?
 మనధర్మములనన్ని, మంటిలోగలుపక
 నెరవేర్చుచూడరే, నిపుణులార?
 సాంఘికధర్మముల్ సాగింపురీతుల
 కనిపెట్టిచూడరే, గణ్యులార
 ఆటపాటయువేట మాటబిరుసులన్ని
 మానగచూడరే మాన్యులార?

అమరవాది సరిసింహాచార్యులు

కాలమంతయువ్యర్థమై గడచిబోవ
ధర్మవర్తనమెటులాంచు ధైర్యులార
న్నానమాడగనుదధిలో, సాగుతడల
నార్పనెంచగగూడునా, యన్నలార.

*

*

*

వెలయాలివలెనీవు వెలలేనిధనముల

తీసుకయుంటివే, తియ్యకల్ల?

దాసిరీతిగమాన, ధనములగొంటివే

తిరుపమెత్తించియు తియ్యకల్ల?

విధవనొందినరీతి వెయ్యెలనాయువుల్

తీసియుంటివిగాదె తియ్యకల్ల?

నభ్యాసమునగూడి నయ్యెపోజాలవే

తిరిగిప్రార్థించెద తియ్యకల్ల?

*

*

*

తల్లిదండ్రులవిడనాడె, ధర్మమయ్య

దిగ్మూరినినై నవిడవవా? తియ్యకల్ల?

కొర్రెబుట్టెను ధర్మముల్కొనరిచేయ

తిన్నగానిన్ను వదలుదు తియ్యకల్ల?

మధ్యనిరోధక గీతావళి

నీవేవేటయు నీవేమాట బిరుసున్ నీవేకదా ద్యూతమున్
 నీవేదొంగతనమ్ము నెర్పితివిగా, నీవేమహా
 జ్ఞానమున్, నీవేధర్మము వీడనత్కృతువులన్
 నీవేవిసర్జింపగా నీవేసీవేయటంచునీవే
 యనుచున్, నినీడ్వగా నెంచితిన్.

♦ నెరల్ల వెంకటాచార్యులు ♦

మననై జాముప్రభుత్వ భారతధరామధ్యప్రదేశంబునన్
 ఘనమాంసాసవపానమత్తులయి దుఃఖప్రాప్తదుష్కార్యవ
 ర్తనులై సర్వవిధంబులంజెడుచు నార్తస్వాతులౌచుండగా
 గనలేక హరివీరిదాప్యమును చక్కజేయరాడేలకో

*

*

*

అల్లదుగో కనుంగొనుడు హా యిదియేమిక భారతీయులై
 కల్లునుద్రావిమత్తులయి గాసిలబట్టలునూడిపోవగా
 చొల్లునుగారుచుండ గడుచుట్టుగకుక్కలు మూతినాకగా
 నోళ్లునుమానమున్ వదల యుక్తమెదుర్వ్యసనంబిదేటికో

గాడేపల్లి వీరరాఘవాశాస్త్రి

నిత్యముమద్యపానమును నిక్కపుభూతముభారతీయులన్
భృతులజేసిపిచ్చిగరిపింపుచు ధార్మికకర్మమార్గమున్
సత్యవినాశమునలపి, సర్వవిధార్తులబెట్టుచుండెగా
నిత్యజయింపజేయుటకు నేర్పరిమాంత్రికులెందులేరొకో.

♦ గాడేపల్లి వీరరాఘవాశాస్త్రి ♦

కల్లుజెడద్రావినోరున జొల్లుగార్చి
యొల్లెఱుంగకనిండ్లముంగిళ్లబడిన
వాడవాడలన వ్పనివారుగలరె
దీనినుఖమేమి ? యోభారతీయులార

*

*

*

ఇల్లుజెడునొళ్లుజెడును పెంపెల్లజెడును
మానమడుగంటు లజ్జనుమాటదొలగు
కులమునాదారు నాయువుగురుచబారు
దయలయంబగు ద్రావుతుతనమువలన

మద్యనిరోధక గీతావళి

ఆలుకూటికిపెను గోలగావించుమీ

పసికూనలనుసాకు వసతిలేక

పసికూనలోతడి పట్టెడన్నముదెచ్చు

ననిదెసల్ జూచెడి యానలేక

తలిదండ్రిలును కులంబులురోసికాపాడ

నెన్నొళ్లుయిల్లెదురీదలేక

మేలుగోరిన చిరమిత్తులందరుగూడ

పెద్దమూర్ఖుంబని దిద్దలేక

*

*

*

కటికెనంకటమును దాల్చకన్నులార

గనుచుజిక్కినపైసాల గల్లుద్రావి

జొల్లుగార్చుమీరిటి లొళ్లుమఱువ

దిక్కుమీకెవ్వరో కనుల్ దెరపుడయ్య

*

*

*

ఉద్యోగమువిడిపింతువు

సద్యస్సుఖములకు నాత్మనన్యాసంబె !

యాద్యంతమిడుదువ హాహ

మద్యమ? నీయందిడెంత? మహిమమె ఛీచీ!!

పెన్న రంగాచార్యులు

♦ వి. వి. గోపాలపేట రామచంద్రకవి ♦

~~~~~  
 నీతిదొలగించు సత్యమునిలుపనీదు
 దల్లిదండ్రులపై న నిందలుఘటించు
 నాత్మనెల్లనుజెరచు ఘనాపయశము
 మహిసిజెకూర్చువిడు ? డయ్యమద్య నేవ

♦ పెన్న రంగాచార్యులు ♦

~~~~~  
 యోగ్యతచెల్వలేకను ప్రయోజకులైతిమటంచుమెటివై
 రాగ్యముబూని దాచినమిరాశినిదాదినకుండనేమిసీ
 భాగ్యమటంచునోడుచున భాగ్యులునైదిరుగాడుచుండిదా
 రాభిగ్యులుగొందరైరి మధుపానవశబునభూతలంబునన్.

*

*

*

శీలముదక్కబోదుగుణ శీలుడునైననునెల్లవారిలో
 పేలనదృష్టిజూడనగు బెద్దతనంబదిదప్పుకెగెడిన్
 మాలిమిలేనివట్టికొర మాలినవానిగ నెంతులోకులే
 కాలముసందుమద్యమును గైకొనిద్రావగగూడదిధర్మన్.

మధ్యనిరోధక గీతావళి

విసయమురూపుమాయునుప్ప) వీణతదగ్గునుజ్జానమేగునె
 మ్మనమునశాంతిసున్నయగు బ్రాంతినిమీరుమరెంతవారిమ
 న్ననగననోపడేక్రియమ-నంబున నొల్లడుగానమద్యనే
 వనమనునట్టికార్యమనుగంటగజేయుట భావ్యమెంతయున్.

*

*

*

మొదలుధనంబుబోవుటయు మొత్తముమీదదదిదుష్టాటయున్
 యెదచెదలంటినట్లంగుట నేర్పడుదిక్కటరిమ్మవట్టుటల్
 కదలగలేకసోలుటయు కాయముమారుటకాంతిత్వగ్గుటల్
 తుదకునుబ్రాణిపోవుటయు దూగునునీమధుసేవనంబునన్.

చకిలం శ్రీనివాసరాయశర్మ

మధ్యపానంబు లోకై కమారణంబు
 విత్తములునాశనముజేయువేనవేలు
 ఆంద్రోసోదరులందరిన్ యమితదుఃఖ
 వార్ధిలోముంచినదియిదె వాస్తవంబు.

*

*

*

మననిజామాంధ్రమాతకు మమతతోడ
 జననమొందినఫలమేమి? మనుటతప్ప
 మధ్యమునుద్రావి యొడలెల్లమరచియుండి
 సీచకార్యముల్ జేయుచు నింద్యుడవయి.

ఇ. రాజయ్యగారు

జాతిచుతభేదములులేక జనులుమద్య
పాననిరతులై పరుసయు వావిలేక
నిందులై - నీతి బాహ్యులై - నెగడిరయ్యె
సోనరా! మానుమికనీకుశుభముకూరు.

• ఇ. రాజయ్య •

ఆత్మగౌరవమెంతయు నరయకుండు
పరులదూషించుబుద్ధి విభ్రామణకతన
దేహపాటవమునుబాటు దెలివితప్పి
మద్యపానముజేసెడు మానవుండు.

* * *

మత్తపదార్థసేవనముమానగ జాలనిమానవాదముల్
విత్తమునెల్లబోవిడిచి విస్మృతిజెందిన చిత్తవృత్తితో
రిత్తగగాలముంగడిసి రేయిబవళ్లునువీధులందును
స్మృతులమాదిరిందిరిగి మానవిహీనతనుండు రెంతయు.

* * *

కాయకష్టంబుబవలెల్ల గడకజేసి
కూలినాఱించితచ్చెడు కూలివాండు
మద్యపానాదికములందు మగ్నులగుచు
దారపుత్రులశ్రేయంబు నపలకుందు.

మద్యనిరోధక గీతావళి

తెలవినున్న జేసి దెహపొంకముబాపి
చిత్తశాంతినతముజెఱచి. కల్లు
మత్తయందుజనుల మఱపించినర్వంబు
నాశమొందజేయునను దినంబు.

• విశ్వనాథశాస్త్రి •

పుట్టితి బ్రాహ్మవంశమున పుక్కిలిపట్టితివేదరాశిచే
పట్టితిరంభవంటినతి పాపముపండెనతప్పత్రాగనీ
చుట్టములెల్లరోయ గళసూత్రముగట్టిన నాతియేడ్వనే
దిట్ట'గ! పుత్త్రవెర్పడెదె? తియ్యనివంశముమచ్చనూసెరా!
ఏలర! రాచబిడ్డవిటులేలర మీనముద్రిప్పకొంచుబో
గాలమువచ్చెగా యొడలుగాననిత్రాగుడులబ్బేనేడువా
చాలతమించెక్షాత్త్రమదినంతకుబోయె పురోహితుల్ గనన్
బాలరుఘూర్తపొమ్మనుచు బుత్త్రువెలార్చెనువారమాతదాన్
కోమటిబిడ్డగావో! సురకోటికినీవులమాకునీదుతం
డ్రమిరజూదగాండ్రీకిటులేవికనై సురత్రాగియంగడుల్
ధామముజేరరావరయ ధర్మముదప్పినపోకిరాడయం
చామదునంధకూపమున నాచెన్నుకైదిగతిక్కదీర్పగన్.

కె. ఎస్. జాషున

♦ కె. యస్. జాషున ♦

పులియొక్కదొడ్డిలో పలప్రవేశించిన
 పసులమాత్రమేజంపి పారిపోవు
 ప్లేగురోగంబొక పేటలోజొచ్చిన
 నరులమాత్రమేజంపి మరలిపోవు
 మిశుతలగుం పొక్క యడవిప్రవేశింప
 పైరులమాత్రమే పాడుజేయు
 దొడిమికాడొక్క కాపురంబునుజేర
 నరయచరాస్తి నె యపహరించు

* * *

గానిమద్యమె వ్యానిలోనై నజేర
 పసులపైరులనన్నిటి పాడుజేసి
 స్థిరచరాస్తులనన్నిటి ధరహరించి
 పరులజంపించితుదిమద్యపానిజంపు

♦ భట్టు వెంకటరామయ్య ♦

క్షీతిమద్యపానమెవరికి
 హితవెపటికిలేదుసుమ్మి
 యిలచక్రమునక,

రగ

మద్యనిరోధక గీతావళి

మతిమంతులు నీదిదెలసియు
సతతముత్యజయించువారు
సరసులునుమీర్చు

♦ సి. కె. వెంకటేశ్వరరావు ♦

దినదినముకల్లు దుకణంబు తెరువెనీకు
గతియెలేదంచుదిరుగుదువు గడ్డికైన
బనికిరావికనెట్టుల బాగుపడెదా!
తెలుపుమాయన్న నీకింత తెలివియున్న

* * *
ఇహపరములందు గీడుగల్పించుకల్లు
కల్లమాటలుబల్కించు గవ్వలేక
బిచ్చమెత్తంగజేయును పెంపుదూలు
కలహములపుంత యీమేటికల్లుముంత

♦ యస్. మహబూబ్ ఆలీ ♦

సురలుద్రావిరి ఈ సురకమిగులగా జోద్యంబుమేమెంతమా
తరమా! దీనివిసర్జనంబు మునుమాతాతల్ మొదల్ గాగనీ,
సురనేవించిరి దీనినిష్ఫలముగాజూడంవిసర్జింపరే,
మరిమాదేహముడస్సినక శ్రమనువేమాపుయటంచందురే.

యస్, మహాబూబులలి

అన్న వస్త్రవిహీనులాత్మజులై యుండ
 సురనుగొల్లెదవని నుదతిడిట్టు,
 పతులుమమ్మవమాన పటతురుమిముగాంచి
 కూడదీకల్లనియాడుసుతులు
 త్రాగుబోతయిదండ్రీ తన్నులదినుచుండ
 వ్యసనమైకడుదిగుల్పడుకొమాళ్లు
 కులము పేరునుబెంపుదొలగజెసెను మద్యపాను
 డీతండని పలుమువారు

* * *

చెడుగుకంపని సభలోనజేరనీక
 పలువతులు వాయటంచును బలుకుచుందు
 గల్లుచేటునదమకిట్లుగల్లుపాట్లు
 జూచిచూచియువీడరే సురనుజనులు.

* * *

భూములిండనుదెగనమ్మి పొలతిపైని
 పుస్తెదప్పమరేవస్తువులునులేమి
 దేశదిమ్మరులై యుండు దీనులార
 నలదువలదయ్య మద్యపువాంచమీకు

మద్యనిరోధక గీతావళి

• ఉపాపతి లక్ష్మీరాజశర్మ •

హృదయముచంచలమృగున హీనసుఖములుదూరమానుసం
పదతెడబానిపోవునవివచ్చయముల్ వెనువెంట జేరినం
త్పదపులజేరనీకబహుబాధల నొందగజేయుగాననీ
మదిరముగోలబోకు డభిమానయుతుల్ మనభారతాత్మజుల్.

*

*

*

తనుదార్ఢ్యమునశింపచేసి సుభగత్వమెల్లగోల్పోయి
దుర్జనసంసర్గముగూర్చి సాధుజనతాసాంగత్యముఁబాపియ
ల్లనసంపాదితవిత్ర సంచయములెల్లదూరముఁజేసికా
సునకేసీగొరగానివానినొనరించు మద్యపానక్రియల్

*

*

*

కుడువఁబువ్వయులేక నాత్మశిశువుల్ ఊర్భంపలెక్కింపడె
క్కుడులేకున్ననుమానఁక్షకొరకై కోకేనియులేకపే
రిడుముల్ గాంచెడునాత్మదారకయి నెట్టేమేనియుంజింతనే
యడుమద్యప్రియమానవుండు పశుసామ్యంబన్న నేదోసమా.

*

*

*

ఆరయమద్యపానాసక్తులనుజేరు,

దురితసంచయములద్భుతములగుచు

రహి నెప్పుదుష్టసురాపానదుర్మత్తు

లగువారివారిద్రవ్యమంటదలచు

ఉమాపతి లక్ష్మీరాజశర్మ

మదిరపానానక్త మానవాధములకు

రోగవితతులుజాల రోతగూర్పు

బరగహాలాపాన బద్ధమానసులకు

శాశ్వతచిత్త చాంచల్యమబ్బు

*

*

*

ఇట్టులేయాత్మజీవిత మెల్లనాశ

మొదవనాది మకారణమిదిదలంప

ధీరగుణులారయో భారతీయులార

మాన్వదలపూనుడయ్య యీమద్యనేవ

♦ శ్రీపతి త్రింబ్యకరావు ♦

ఉప్పొంగగరమునిం కొకమంతమాకంచు,

తప్పతొగెడుగట్టి తాతలార,

కనులెట్టవారగై ఘనసాక్కిసోలుచు

నాలుబిడ్డలగొట్టు అన్నలార

తొగుమముణముతీర్పగలేమి కలయాస్తి

గంగలోకలుపు నిష్కలులార

నీతికారవములెం తేబూదెపాల్చేసి

వీదులబడునవివేకులార

రగి

మద్యనిరోధక గీతావళి

చిన్న తనమాదిబిడ్డల కిన్ని నీళ్లు
ముంతలందింపగడుకా పురుషులార,
యింక నైననుకలుదాపు తెంతయేని
హీనకృత్యమ్మటంచు మీరెరుగుడయ్య

*

*

*

కీరితిమాటకేమి, పరికింపధనవ్యయమైననేమి, సం
సారపుభాధకేమి, ఋణసంగతికేమి, సుఖంబడంచి శా
రీరమునొంచిగుండియల వీలిచివీళ్లుగానొనర్చు ని
స్సారపుగల్లుదాపు, జనసంచయమా? ఫలమేమిచెప్పమా!

• నెల్లుట్ల రామకృష్ణారావు •

గుటకలొధనంబునంత త్రాగుటకుదార్చి
తనివిదీరక నిదురించి ధర్మపత్ని
కంత భాగమ్మునందున కరముజొన్ని
మఱలుచున్నావు యదియేమి? మద్యపాయి

*

*

*

కరమునందున యొక చిల్లిగవ్వలేక
పోయినను, మద్యమునకు కట్టిన పుస్త్రెద్రెంపి
ముడుపు చెల్లింపడలెనను ముచ్చటైన
దండధరుపాలు బడుదన్న తలపుగొనవా!

నెల్లుట్ల రామకృష్ణరావు

మొన్న నె పెండ్లినాఁజితివి

ముందరమూడు దినాలుకావు యం

తన్నొక పానశాలకుము,

దంబునవోయితి వెన్నినాళ్లుయీ,

తెన్నున పొద్దుబుచ్చెదవు

తెల్పుముసోదర నేటికైననీ

నన్నదనంపు సేతులకు

స్వస్తిబలింపుము ప్రస్తుతించుదన్.

*

*

*

మత్తునెక్కించ్చిపై దానె నెత్తికెక్కి

తక్కుతెత్కులాడించు తాగుతనము

దగిలియుండిన నీవింక మిగులలేవు

వదలివేయుము నై శంబ కదలిరమ్ము

పవలురేయియనక దేని గవచముగను

తొడగిఁగొనినీవు, యిందాక తూలినావో

ఆగమృత్తుల, మద్యపానంబువడలి

కదలిరావయ్య! నిన్ను నే గౌగలెంతు.

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ నల్లని చక్కవర్తుల పృథాపం రాఘవాచార్యులు ♦

సిరియుదొలంగభార్యయు విశేషమనఃపరితాపమొంద సు
 స్థిరతర గౌరవంబునకు చేటుగలుంగగ కన్న వారికిన్
 చిరచిరబుట్టరేబవలు చిందులుదొక్కుచు తప్పతాగి మై
 మరచెడి త్రాగుబోతులను మానకబోవ దలంపుశ్రీహరీ

*

*

*

సోదర త్రాగుబోకుమిక సుంతయుదాన ఫలంబులేదు ని
 న్నాదరణంబు నేయరొరు లార్యులు మెచ్చరు వేనవేలు సం
 పాదనగాని దుల్లయగు ప్రాణముకెప్పుడు హాయియుండదీ
 సాధనమెల్ల మెల్లమనసార త్యజించుట కభ్యసింపుడీ !

*

*

*

కై పెక్కదాగినీ కాయంబుమరచి పె

న్నరకగా పై బట్టయూటివడదె

పరదారలన్న పాపంబన్న భయమింత

మదిలేకసుదతుల యెదురుకొనవె

జన్న వర్ణాశ్రమ కర్మంబులకుతావు

దొరకనీకంతట దిరుగజొరవె

పదిమందిజూచినిన్ పరిహసించురటన్న

అభిమాన ధనమునీ వరయగలవె

వాసికన్ద రంగయ్య

• వాసికన్ద రంగయ్య •

కుక్కరీతిగ మొలుగించు | కోతిపగది
గంతులేయించ గల శక్తి | గలిగినట్టి
కల్లు సారాయి దేవతా | గర్వమణచ
బూనుకొనుడయ్య భారత | పుత్తులార

• డాక్టర్ వి. గోపాల్ రావు •

ధరనుమానవధర్మముల్ జరుపలేక
సురకు దాస్యంబు నల్పు దుశ్చరిత మెరిగి
మనుజ వరులార, స్థిరశాంతిగనదలంచి
మద్యపానంబు మొదలంట మానరయ్య

• నల్లాని చక్రివర్తి వెంకటాచార్యులు •

నిరతనత్య వ్రతాచరణ దీక్షాపర
తంశ్చతా వీరులే ధన్యసుతులు
నమరప్రాణాపాయ సమయమందుననవ్వి
ప్రాణంబులిత్తురే పడతి సుతులు

మద్యనిరోధక గీతావళి

ప్రభుభక్తి కొరకయి పాణిములర్పింప
 జూచెద రెప్పుడే సుదతిసుతులు
 కరధృత ఖడ్గసంకాశంబుచే శత్రు
 యోధుల నొంతురే యువతి సుతులు

*

*

*

అట్టి భారత పుత్రులహా దురంత
 మద్యపానంబు మరగియ మానుషులయి
 కైపు కూతల గూయుట సైపగలమె
 తెలివి గనుడింక ఓ భారతీయులార !

*

*

*

అతినీచాత్ములు మద్యపానపు సముద్య తోడ్పడమూలాన సం
 తత దుర్మార్గ పథానువర్తులయి బాధల్ జెంద సన్నాధు లీ
 క్షితి నీ కేంద్రము నిల్పినారు గనుక శీఘ్రముగా దీని నే
 గతి నుత్తీర్ణత జేతువో అదియ నీ కార్యబెయా సాదరా !

♦ చందా లింగయ్య గుప్త ♦

~~~~~

తప్పులు బలికించు తాండన మాడించు
 గారిద్య మిప్పించు ధరనుసార
 తైత్రింబు లమ్మించు స్తోత్రంబు జేయించు
 పాత్రచేతకినిచ్చు పరగసార
 ఆలితోదిట్టించు మాలతో నెట్టించు
 కూలితో కొట్టించు కొంటెసార

యస్. రామచంద్ర కవి

మిక్కుటంబుగద్రావ కక్కింసాక్కించుచు

యెక్కెక్కె యేడ్చెంచు వెధవసార

యిట్టి సారను నేపించు వేత్తలార

వేరెపానంబు జగతిలో వెలయలేదె?

మానుషోయయ్యలార నా మాటవినుడు

వాసుజనులార! నై జాము వాసులార!!

• యస్. రామచంద్ర కవి •

అఖిల సంపదలెల్ల నడుగంటనిచ్చుట

మద్యపానముజేయు మహిమగాదె?

కట్టు గుడ్డలు లేమి కడుపు కన్నము లేమి

మద్యపానముజేయు మహిమగాదె?

దార పుత్రాదులు దరిలేక నేడ్చుట

మద్యపానముజేయు మహిమగాదె?

ఇల్లు జాగలు సొమ్ములెల్ల గోల్పోవుట

మద్యపానముజేయు మహిమగాదె?

*

*

*

అరరె యీ నీచ వస్తువు నంటకుండ

యుండుకాలముచే కూరకుండె మీకు

గీ

మద్యనిరోధక గీతావళి

ఇంక యెన్నఁడు సుజ్ఞాన మంకురించు
చేటు కాలము మీయందుఁ చేరియుంట

*

*

*

మానప్రాణముల్ హరియించు మృత్యువిదియె
భార్య పిల్లల దిగమింగు పాతకినియె
పశుధనఁబులమసిఁజేయు పాపి యిదియె
ఏల విడఁజాలకుంటిరో యన్నలారా?

♦ కొండపాక వీరమల్లయ్య ♦

కల్లుకొట్టునందు కదలక మెదలక
మత్తుచేత పడియు మానములను
వీడి తెల్లవారి విసుగుజెందడుగదా
ప్రాణభీతి లేక త్రాగుబోతు!

♦ కే. రామభద్రమ్మరాజు ♦

కులసతియింటదిట్టినను కూటికి బట్టకు లేకయుండిననన్
బలగము బుద్ధిజెప్పినను బ్రాహ్మణభక్తులు నిందజేసినన్
పలువ యిదేమి మానుమని పండితులెల్లరు నొక్కిపల్కినన్
కలయుగ నాశనీ సురను కట్ట! యదేటికి మానకుందురో?

పర్యతం బ్రహ్మయ్య

కానగలేరొ చెడ్డయని కన్నులు గుడ్డియొ గాంచవారికి
మానసమందునుంత నవమానమటంచు నెరుంగ రొక్కానీ
పానము మానుమంచునిల ప్రాజ్ఞులు జెప్పవినంగరాదానీ
హీనపు త్రాగు డన్నధర నెందుకుజత్తురొ? మూర్ఖమానవుల్

• పర్యతం బ్రహ్మయ్య •

గృహమునకు బోవ కోపించు గృహిణిసీదు
కన్న బిడ్డలె గౌరవము నున్న జేయ
పిన్న పెద్దలు రోయగా ప్రియమువీడి
సోదరా మద్యమును మాన వాదమేల?

* * *

నభలలోపల చీవాట్లు సంభవించు
వాడగూడదు మద్యము స్వీడవలెను
తగదు తగదంచు పెద్దలు బుద్ధిచెప్ప
సోదరా మద్యమును మాన వాదమేల?

* * *

మూడు పదినాళ్లు కష్టించి వాడకుండ
కూడబెట్టిన వేతనము కూర్చిబడసి

మద్యనిరోధక గీతావళి

మద్యమున కిటుల వెచ్చించ మాన్యమయ్య
సోదరా దీని మానుమిక వాదమేల

♦ కే. సాంబసిద్ధయ్య ♦

త్రాగిననీ శరీరమున

దార్ఢ్యత పోవును శక్తి శూన్యమౌ
రోగములెల్ల జుట్టుకొను

రోతునునిగని యెల్లవారలు
బాగుగ సౌఖ్యముల్ వడయు

భ్రాంతియెనీ మదినాటి యున్నచో
త్రాగుడు మానుమా పిదప

తప్పదు సౌఖ్యము నీకు సోదరా

*

*

*

శాంతమునున్న జేయునువి

శాలయశంబును మాయజేయువే

దాంతవిచార మందునను

ధర్మ పవిత్రత యందు నీతి సి

గీర

మోటుపల్లి కృష్ణమాచార్యులు

ధాంతములందు నీమనము

దాలిమి తోడుత నిల్వ నీక న

శాంతముదుఃఖముల్ గొలుపు

త్రాగుమ మానుము నీవు సోదరా

*

*

*

పిల్లలు కూటి కేడువగ

ప్రేయసి భేదము జెందుచుండనీ

ఇల్లును గుల్లజేసుకొని

ఏమని నీమది నెంచుచుండియా

కల్లును ద్రాగ బోయెదవు

కాంచవు క్రిందునుమీదు నేనియుక్

పిల్లల రోదనకవివగ

ప్రేమజనిపదె నీకు? సోదరా

• మోటుపల్లి కృష్ణమాచార్యులు •

వేదవిరుద్ధంబు భేదమూలంబును

కయ్యంబునకు తానుకన్నతల్లి

ఘనకీర్తినిలమాపు ధనమును బోగొట్ట

ముఖమున తేజంబు ముండమోపు

శ్లో

మద్యనిరోధక గీతావళి

కులకాంతరోయు ముక్కున కోపముదయించు

బలము నానాటికి తొలగిపోవు

చదివినచదువు దుశ్చర్యానుకూలమా

దుష్టసాంగత్యంబు దొరుకునెపుడు

*

*

*

వావివరసలజెడగొట్టి పాపకూప

ఘోరగాఢాంధమునబడ గూలదోయు

మద్యపానంబుమానుడో మాన్యులార

సారమాలేదు యిహపర సౌఖ్యనాశి

దానదారిద్ర్యదేవత తారసిల్లు

♦ సి. హెచ్. నారసింహారెడ్డి ♦

~~~~~

పెద్దచిన్నలమర్యాద పెడకుద్రిష్ట

పరుషవాక్యములనోట బలుక జేయు

సంతకంతకునమిత వ్యయంబువలన

కల్లుసారాయి యిల్లునుగుల్ల నేయు

౧౬

ఒకరు

ఒకరు

రంగూనుకాడియై రమణిగోల్పోయిన
శంకర రావును జంపెనేది

సైరంధ్రానోహించి చచ్చినకీచకు
మరణంబునకు నెద్ది మార్గదర్శి

గనై త్వనచేత గడియనుండక సీత
శ్రీమంతు నీచుగా జేయునెద్ది

కన్నపిల్లలజూచి కన్నీరుగారంగ
యింటినిల్లాలు నేడ్పించునెద్ది

*

*

*

యట్టిమద్యంబు నేవించి యాయువంత
వ్యర్థముగ జేసి యర్థనం పడలబాసి
దుఃఖభాజన్ములై మీరు దోషములకు
పాలుగాకుండుడయ్యయో భ్రాతలార !

♦ జి. వెంకయ్య ♦

పదపడి మద్యపానమ్ము వలన మనకు
పదునై చుచేటులు పరగలుగు.

మద్యనిరోధక గీతావళి

మొదలుధనంబునూ మొగతనంబునుబోయి
 మానంబుపాణింబు మతియుచెడును
 దాహంబుహెచ్చయ్యి దేహంబుపిచ్చయ్యి
 , దోహంబుబుట్టు నుదోక మెచ్చు
 మన్ననల్ కన్నుల మరిచూపుతచ్చగు
 కన్నతలదండ్రిలు గానరారు

*

*

*

గురువుడై వంబు పెద్దలగుర్తుమర్చి
 నిత్యకాయంబు కర్మల నియముడప్పి
 జన్మసాఫల్య మార్గంబుజేరకుండు
 గాన ! ఈ పాపిమద్యంబు మానుడయ్య

• ఆ. మ. శ్రీరంగాచార్యులు •

ఇల్లునుగుల్లజేయు బలమేమియునుంచదు, కీర్తి, గౌరవం
 చెల్లు, సుఖంబునున్న, సభజేరగనివ్వదు రక్తమాంసముల్
 కుల్లగజేయు నీచమతి క్రూరముకూడదు కూడదయ్య ఛీ
 కల్లునుద్రావబోకు. మదికాదమృతంబు విషంబుసోదరా!

గీ॥

పలివెల వేంకట అప్పారావు

• పలివెల వేంకట అప్పారావు •

తెగతాగ్రినడివీధి జగడలబులాడుచు

పరువునుగోల్పోవ భావ్యమయ్య

తాగి దేహస్త్వతి దప్పిపొల్లాడుచు

పలువురుచేయన బడుదురయ్య

అధికముగనుత్రావి యటునిటుసోలుచు

తిరుగవస్త్రమువీడ తెలియరయ్య

కులగౌరవముబాసి పలునిదలనుమోసి

చెడుసహవాసంబు జేతురయ్య

*

*

*

ఔర ! మర్యాదయా యిది యన్నలార !

శౌర్యధనులార ! సద్గుణధుర్యులార !

భవ్యగుణులార ! భారతభాత్రులార !

నీచమధునేవమానుడి నేస్తులార !

*

*

*

మానగదరయ్య యీమధు పానమింక

అనుభవించినపాట్లను మనసుకరుగ

బోధగావించి యీత్రాగు బోతువృత్తి

మానయత్నింపుడీదయ మాన్యులార !

గీ.

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ యక్. యాదవ రంగదాసు ♦

మెచ్చుచునజ్ఞానాళినిను మేదినిలోనదురాత్ముడంచుబల్
కుచ్చితకార్యముల్ నలుపుకృరుడవంచును మాటిమాటికిన్
అచ్చెరువొందుచుండెదరు యాపులుగూడదటంచు దెల్పినన్
తచ్చుడనీవు మద్యమును దూరముజేయవదేమి చిత్త్రమో?

♦ అంబటిపూడి వేంకటరత్నం ♦

కడు పేనిండని కష్టజీవనములన్
గాసిల్లినీపిల్ల లే
ఛ్చెడి ఘోరార్తనినాదమెవ్వనికి గుం
డెల్ వ్రక్కలంజేయదో
చెడుగా! చాలదె పాపమింతటికి చే.
సేతన్ సురంద్రావి తూ
గెడు మైమత్తున జావమోదెదవు సి
గ్గలేదో నిర్భాగ్యుడా!

* * *
నెత్తురుపీల్చి నత్తువను
నిర్మలనంబొసరించు కల్లు ముం

అంబటిపూడి వేంకటరత్నం

తెత్తి గుటుక్కున గుటక
 లేయుచు తా'వెదవోడిమూఢ ! సా
 క్కెత్తును, సోతితూలి తెగ
 నేతువు హంతక ! ఆలుబిడ్డలక
 మొత్తుకొనంగ నీమనసు
 మోటుకటారిగదా నరాధమా !

* * *

పర దేశంబులలో పవిత్రమని సం
 భావించురో ఏమొ, ఈ
 భరతక్షాతని ఘోరపాతకముగా
 భావించిరద్దాని, సో
 దర ! నీవయ్యదిగోల దొంగవయి శు
 ద్ధతైమమా జీవిక
 పరిభూతంబొనరింప రెంటజెడు ప
 భ్రష్టుండవే యాటకుక

• మేడేపల్లి రామజోగారావు బి. ఏ. •

కష్టపడి చెమటూడ్చి కూర్చిన
 శిష్టద్రవ్యము కల్లుకొరకై
 నష్టపటచిన నేమిమిగలెను
 స్పష్టసరవుము సోదరా !

మద్యనిరోధక గీతావళి

అలవితప్పెను దేహదార్శ్యము
తెలివి తేటలు శూన్యమయ్యెను
కలహమందరి తోడ హెచ్చెను
మాను మద్యము సోదరా!

*

*

*

యిల్లువాకీలి చెల్లిపోయెను
నల్లపుస్త్రీయె మిగిలిపోయెను
పిల్లలాకట మాడుచుండిరి
కల్లుమానవ ? సోదరా !

*

*

*

యిల్లుగుల్లయె
కల్లబ్రతుకయె
నెల్ల సున్నయిపోయినను యీ
కల్లువీడవ ? సోదరా !

♦ ముదిగొండ బ్రహ్మయ్య లింగశాస్త్రి ♦

~~~~~

సరమపతివ్రత భాజనులై నట్టి
యువతీలలామల చావుగోరు

ఉష్ణలూరి నారాయణ

అనుశ్రుతాచార మవలంబనంబన్న
మందబుద్ధినిచూపు మద్యమిలను
నిరతమార్జించిన నిర్ణీతధనమును
సూర్యాస్తమయముకే నున్నజుట్టు
ధర్మసాధనలకు నార్యమాతనువును
రోగలంపటులచే పోగుచేయు

* . *

కూటికిని గుడ్డకును సాటికులములోన
వెలతిపడచును వేసారి తెలివిలేక
జీవితాశయమట్టుల సిగ్గులేక
వెట్టినిళ్ల కుభ్రమచెంది యెడ్చే దేల

♦ ఉష్ణలూరి నారాయణ ♦

కల్లును సారయు త్రాగిన
పిల్లలు పెద్దలకుగాని పిచ్చనిపించుకొ
ఇల్లంత గుల్లయానిక
చెల్లునె! యెవరైన చూచి ఛీ ఛీ యనరా

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ కొండపాక వీరమల్లయ్య ♦

త్రాగిన చెడు నీ దేహము
 రోగము లెన్నెన్నో గలుగు రోతురు సుజనుల్
 భోగములను బడదలచిన
 త్రాగుడు మానంగవలయు తడయక సుమతీ

* * *

కోరకు కల్లును సారను
 చేరకు మీ మద్యపానము చెంతకువీరికి
 దూరకు గొడుల కొంపల
 కారగిలో బడినయట్లు గదరా సుమతీ

♦ పి. బ్రహ్మయ్య ♦

కల్లు సారాయి గంజాయి, కయిపుచేత
 స్మృతిలానుండక చెడుగునే మేలటంచు
 పాన కార్యాలలోనప్రతి పృథము డగును
 గాన వీనిని మానంగ గడగుడయ్య

ఆచి. వెంకటాచార్యులు

♦ ఆచి. వెంకటాచార్యులు ♦

ధనమున్నాశ మొనర్చియు విమల మేదశ్శక్తిమాయించివే
రునుసెంపు దొలగించి జీవితముమార్పు జెందగాజేసియా
రని కష్టంబుల పాలొనర్చి తుదకు ప్రాణంబుల దీసికొం
పనుగాల్పించును మద్యపానమతి దుర్వారోగ్రహద్రోగమై

* * *

ఏవాడజూచిన నావాడ ఋణదాత
లతిరోషమున దూల నాడుచుండ

ఏనాడు కనుగొన్న యానాడె చుట్టాలు
విసుగున చీవాట్లు వినరుచుండ

ఏవలక జూచిన నావంకనే హితుల్
గౌరవానర్హుగా గాంచుచుండు

ఎచ్చోట కనుగొన్న నచ్చోటనే ప్రజల్
హీనాతి హీనుగా నెంచుచుండ

* * *

భార్య బిడ్డలు కంగారు పడుచునుండ
మద్యపానాభినిరతి సుస్మత్తులయ్యి
వీధి దిరుగాడు నీచుల విధముజూచి
యైన జేరకుడింక మద్యాలయముల

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ పుల్లగుమ్మి వేంకటాచార్యులు ♦

కలుతాగిన వారికిభూ
వలయములో మాన మతులు బలములు నీతుల్
కుల శీల యశము లబ్బవు
తలపకు డిక మీరు సురనుద్రాగుటనుమ్మీ

♦ చకిలం శ్రీనివాసరావు శర్మ ♦

మనరాష్ట్రమందున మద్యపానముచేత దారిద్ర్యదేవత తాండవించె
మనరాష్ట్రమందునమద్యపానముచేత మతజాతిభేదముల్ మంటగలసె
మనరాష్ట్రమందున మద్యపానముచేత సత్యులు నీతియు నమసిపోయె
మనరాష్ట్రమందున మద్యపానముచేత భోగంబులెడబాసి పోయెనేడు

*

*

*

ఇట్టి హెయమా జీవనంబేల ! యాంధ్ర
మాత కడుపున చెఱబుట్టి మనుచునుంటి
పయ్య ! సోదరా ! ఇంకనైన వగవుమాని
భావియభ్యున్నతకు పాటు బడుట మేలు

సమిలికొండ కృష్ణయ్యకాశ్రి

♦ సమిలికొండ కృష్ణయ్యకాశ్రి ♦

~~~~~

మద్యపానము జేయుమనుజుని గుణములు

వర్ణింతునేనిపుడు వరుసగాను

అంజనేయుని పోల్కియరచి గంతులు వేసి

కుంభకర్ణునిరీతి గురుక బెట్టు

కొన్ని పలుకులు వేగ కోయిలవలెపల్కి

కొంటెతపమును జేయ కొంగరీతి

పకపక నవ్వుచు.....రీతిగ భార్గు

మైమరచి వస్త్రముల్ మహానిత్రోయు

*

*

*

కల్లు సారాయిలను ద్రావికలుషమతులు

ఇహముపరమును నొల్లక యీల్గుచుందు

గాందిమహాత్ము సుపన్యాసగరిమగాంచి

తేలివితోనుండుజో యాంధ్ర)దేశులారా

~~~~~

♦ చిదిరె లక్ష్మణకాశ్రి ♦

~~~~~

బహుతర కష్టసంపాదితమైన యా

తల్లిదండ్రుల యాస్తికల్లుకాయె

మద్యనిరోధక గీతావళి

పరిణయవేశసం బరముననిడినట్టి
 యిల్లాలు సాములు కల్లుకాయె
 అత్తగారుకరగ్ర హాణకాలమునందు
 కానుకలిడినవి కల్లుకాయె
 పెక్కుకష్టమొనర్చి రొక్కమార్జించిన
 గవ్వైనగతిలేక కల్లుకాయె

*

*

*

జిహ్వాచాపల్య మెట్టిదోచెప్పరాదు
 దోసమనిపుణ్యమనునది దోపనివదు
 కల్లు సారాయి గ్రోలగ గాంక్షయేల
 వలదు వలదింకమిత్రభూ వలయమందు

♦ జెల్లంకొండ విశ్వనాథరావు ♦

~~~~~

‘అన్న మోరామచందా’ యటంచుంటు
 నాలుబిడ్డలు నాకటల్లాడుచుండ
 వీధివీధికి ద్విమ్మరి విసుకులేక
 గూడుగుడ్డల దూరమై మాడనేల ?

బెల్లంకొండ విశ్వనాథాచార్య

ఒరులదిట్టచు దగవుకు బరుగులిడుచు
బోయి దెబ్బలుతిని వాపోవనేల ?
పలుకుబడిదగ్గి దైన్యంబు బడయనేల ?
సిచ్చియెత్తిన చందానబిచ్చమేల ?

*

*

*

ఇన్నిటికిని మద్యపానంబె హెతువగును,
దానిమానుడి మీరలు ధన్యులగుడి
మాతృ దేశార్థికోన్నత మాన్యతకయి
గృహపరిశ్రమ కార్మికవృత్తులలమి.

• శ్రీకృష్ణమాచార్యులు •

~~~~~

మద్యపానముచేత మత్తులై కొందరు
చారిద్యోదేవికి దాసులైరి
కలుఁద్రావికొందఱు గౌరవనీయులు
సనమానములఁబడి యధములైరి
కలుఁద్రావికొందరు కాస్తలుబరులచే
భంగ మొందిరి పతివ్రతలుగూడ
కలుఁద్రావికొందరు ఘనరోగములఁజిక్కి
తుడకుఁ బ్రాణంబుల దోలుకొనిరి

మద్యనిరోధక గీతావళి

కల్లుగాదిదిమికు కలిరాజొసంగెడు
 మనుజులపాలిటి మచ్చునీరు
 మద్యమా యిదికాదు మానాభిమానముల్
 మరపించు భేతాళ మంత్రజలము
 మధుపానమిదికాదు మానుడంచేడ్చెడు
 భారతభూమాతృ బాష్పచయము
 సురకాదుదారిద్ర్య సుందరితో మికు
 జేసినపట్టాభి షేకజలము

*

*

*

భారతీయులు సత్సదా చారపరులు
 మిరలజ్ఞానమున జిక్కినారలికను
 కన్నుఁ దెరచియుఁ దెలివినిఁ గాంచుడయ్య
 వలదువలదయ్య యీమద్య పానబుద్ధి

♦ జి. రాధాకృష్ణారావు ♦

పొద్దంతకప్పించి పొట్టకుదినకుండ
 కల్లుకొట్లకు కూలిగట్టనేల ?
 తన్మయంబై యెట్లు తారుచింటికిజేరి,
 ఆలితోజగడంబు లాడనేల ?

౪. రాధాకృష్ణరాత్రి

సకుటుంబముగ యధేచ్ఛంబుగా సురదాగివి

నీనులరీతి నర్తింపనేల ?

ప్రకృతిసిద్ధంబైన పానీయములమాని

కడుపారసారాయి గుడువనేల ?

*

*

*

మైకమనుభూత మంగానసోకకుండ

రక్షబూనుమ నేడె శ్రీరాముదలచి

దేశమున బలనంపదల్ తేజర్జిల్లు

మద్యపానమ్ము మానిన మాతృముననె

*

*

*

తూగిపడెదవు కాదేనివాగుచుందు

వప్తకప్టాల పాలాదువం తెకాదు

బంధుమిత్ర సుతాదులెవ్వరుగనగ

నేవగింతురు నీ తెఱంగెరిగిగాన

♦ అత్తలూరి విశ్వనాథశాస్త్రి ♦

ఎట్టిసుఖములనేనియు నీయలేని

కల్లుత్రాగుటమాని సుఖంబుబొంది

యాయురారోగ్య భాగభాగ్యములతోడ

భరతమాతను నేవింపబూనుడయ్య

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ సయ్యక్ అలి ♦

~~~~~

మద్యపానముముందు మానహరణముజేయు
 సరణిఁదెలియకనోరుఁ దెరచినపుడు
 భక్తియుక్తులఁ బటాపంచలుగావించు
 నాచారమంతయు నగ్నిజేర్చు
 సంతకంతకుకాయ మగ్నిలోఁజొప్పించు
 నటునిటు బొరలించు నవయవముల
 నెన్నఁజైననుదీని నేమ్రింగననుపించు
 నగ్నిగ్రోలితినంచు నడలఁజేయు
 సంతధన్యులనైన హినులుగామార్చు
 ముఖవికాసముసంత ముడుగఁజేయు
 సరచినసరపించు సంతకంతకు హెచ్చి
 యెడ్చిన నేడ్పించు నేదిలేక
 వ్యసనాదికృత్యంబు లనమానముగగూర్చు
 సిగ్గుయెగ్గులనొద్ద జేరనియదు
 కపటకిల్బిషపుత్తిఁ గన్నట్టనీయదు
 మటుమాయముగజేయు మానుషమును
 ఎన్నిజాగీర్లయిన నిచ్చెదననుపించు
 కాసుదగ్గరలేని కాలమయిన

సయ్యద్ అలి

గొప్పవారలకేను గురుమూర్తిననిపించు
 దాసిగాడనటంచు దలపజేయు
 నురికిన నురికించు నూహపోహలు దప్పి
 నండికిబడజేయు మొండికెత్తి
 చెనటిపందలకయిన చేజాచగాజేయు
 వెలలనెంచక పారవేయజేయు
 వావివరుసలు పనికి వచ్చునాయనిపించు
 పరిహాసవృత్తి నే ప్రబలజేయు
 పరియాచకములాడ బ్రాజ్ఞుడననిపించు
 దనను బ్రహ్మనుగాగ దలపజేయు
 శాస్త్రసమ్మతమైన సరణిగాదనిపించు
 నీల్గించు నేగొప్ప నేతననుచు
 గోరినట్టపుకూత గూయగాదొడగించు
 దన్నులసాపాటు తగదనర్చు
 గొండెమ్మలైనను గూయుయత్నము సేయు
 తనయింట పరులుగాదలపజేయు
 విత్తవంతుడనంచు విట్టవీగగజేయు
 మిగిలిపోయిన వేళ మిడుకజేయు
 కూటికోగుడ్డకో కొదువనుగలిగించు
 పాసంబు హెచ్చయిన బ్రహ్మకై న

మధ్యనిరోధక గీతావళి

నిట్టిదుశ్చేష్టలొన గూర్చుహీనజలము
బుచ్చుకొనునరుడు తన పరువుబోక ముందు
యంతరంగముననిది హీనమనితలంచి
వధలివేసినవాడే పోనై ప్లవ్వుడు

• ఆరుట్ల వెంకటవృసింహాచార్యులు •

కల్లుసారాయీల కంటజూడకుడయ్య
కంటజూచిన తాను వెంటనంటు
వెంటనంటిననిన్ను యింటనుండగనీదు
యిల్లువిడిచిన సొమ్ముడుల్లజేయు
సొమ్ముడుల్లయినని నమ్మకుందురుజనుల్
నమ్మకుంజిన పర్వనాశమాను
పర్వనాశనమైన పదిమంది చీయందు
పదిమంది జేయన్న బ్రతుకికేల

* * *

సాదరామాన రాయంచు నీదుయెదుట
నిలచిప్రార్థింపుచుంట మున్నెప్పుడింక
యిట్లుత్రాగనటంచని వొట్టుబెట్టు
సుము శ్రీలక్ష్మీనీకేలు గొనునుగాదా

చిక్కుడుగాయల నరసింహాచార్యులు

భారతమిత్రులార మిము పార్థివజేసి వచింపుచుంట ను
సారముపాడుచేసెడి విచారకరంబగు కల్లుసారనే
తీరుననై న వీడుడు సుధిమణులెల్లరు మెబ్బునట్లు మీ
ధీరతజూపుడయ్య యదె దేసిరి జేరగ జూచుచుండెనిక

• చిక్కుడుగాయల నరసింహాచార్యులు •

కల్లుద్రాగుటదోషకరమని వేదముల్

శాస్త్రపురాణములొటచుండె

సంసారికులుద్రావ సంసారములబాపి

సన్యాసులనుజేయ జాలకల్లు

విద్యాధికులనై న వెర్రివాండ్రునుజేసి

గతులవేయింప గలుగుకల్లు

మానవంతులనై న మానంబుదెగనమ్మి

హిసత్వమొందింప బూనుకల్లు

లక్ష్యాధికారులు లావణ్యమునద్రావ

బిక్షులుగాజేయ వెలయుకల్లు

పావినర్యులులేక గావరమూనించి

కామత్వమొందింప గలుకల్లు

మద్యనిరోధక గీతావళి

రక్తసప్తచేత శక్తి హిసముగొల్పి
 ఘనరోగులనుజేయ దనరుకల్లు
 బంధుమిత్రులప్రేమ బావిపోట్లాటతో
 తలలుబగులగజేయ నలరుకల్లు

♦ బండ వెంకటరామరెడ్డి ♦

అనలెదరిద్రోతా మహిమ కాశ్రమైనది తెల్లనాడు నే
 డెనరిగజేయునెంచిరి యిటేకడుసీవును శ్రద్ధబూని నా
 రొనగెడి వాఙ్మఖంబులను నొప్పెడిభావములెంచిమంచి నే
 ర్చెనగఁగత్రావహానికడు నేహ్యమటంచును చెప్పమిత్రమా.

*

*

*

మతిచెడిపోవువెర్రిగతి మాద్యంమునెత్తికి నెక్కుకోర్కె య
 ట్లితరులవెక్కిరించుచు, నగించుచు, చుల్కనయకాచు, చోరతా
 సితిగని నీచవృత్తులఁజేకొన జేసెడినిట్టిసీచమా
 జితసముమానికూడదని చాటుముమిత్రులతోడ నెచ్చెత్తి

చెన్నమరాజు కొండలరావు-వెంకటేశ్వరరావు

• చెన్నమరాజు కొండలరావు-వెంకటేశ్వరరావు •

పలువురు నిండజేయుటయు బాలురునాలునుతిండికేడ్చుట
ల్కలధనమెల్లబోవుటలు కాని వివాదలుదాపరించుట
ల్నిలువను నీడలెకకడు నీచపువృత్తికిలొంగిపోవుట
ల్లుగును మద్యపానమిల గర్హితమెన్నిటనెంచిజూడగ

*

*

*

ఇహపరములందు గీడుగల్గించుకల్లు
కల్లమాటలుబల్కించు గవ్వలేక
బిచ్చమెత్తంగజేయును పెంపుదూలు
కలహములపుట్ట ఈ మేటికల్లుముంత

*

*

*

ఏలకులుజాజికాయలు పోలిమి
తాంబూలచిర్వశోపాయంబు
త్యెన్నోనరించిన మద్యముగోలిన
పెనుకంపునోట గొట్టుర సుమతీ

మద్యనిరోధక గీతావళి

• శ్రీకృష్ణమరహితు నాగభూషణరావు •

తగనిపని యిది తమ్ముడా !

నగపుజేటగు తమ్ముడా !

మరణ హేతువు మద్యపానము

మానుమోయి తమ్ముడా !

॥తగని॥

*

*

*

చక్క-నగు సంసారమంతయు

సర్వశూన్యంబాయెనయ్యో

మహిని నీ జీవితంబెంతయు,

మానహీనము తమ్ముడా !

॥తగని॥

*

*

*

సుక్కు-చుక నీ యాలుబిడ్డలు

దిక్కు-లేక కృశించిపోయిరి

ముద్దులొలికెడు వారి మొగములు

మోక్షదులయ్యెను తమ్ముడా !

॥తగని॥

*

*

*

నీవు చేపెడి మద్యపానము

నిశ్చయముగా వారియుసురుల

నొకటి వెంబడి నొకటి గా నిక

నూడ్చివైచును తమ్ముడా !

॥తగని॥

బి. విశ్వనాథము

తమ్ముడా ? హృదయంబులేదా ?

కన్న బిడ్డలు కానబడరా ?

అన్నమునకై వారియేడ్పులు

అక్కటా చెవిసోకవా ?

॥తగని॥

*

*

*

నీవు త్రాగెడు మద్యమంతయు

నిజముగా నీవారి రక్తము

మేరలేని విచారమూలము

ఘోర రాక్షస కూరకృత్యము

॥తగని॥

♦ బి. విశ్వనాథము ♦

అన్నరో ! నిన్ను త్రాగుబోతనుచుతోడి

మానవులు సేయుదూషణల్ వేనవేలు

చెవుల దూరపుగా నీకు ! చెడెనె మనసు !!

మానవత్వమునోడియు స్మృత్తుడగుచు

వన్యమృగజాతి రాజ్యాన వాసమేర్ప

రించుకొన సిగ్గుజెందవడేమి !! నీదు

నిల్లును గుల్లగా నోర్తుగాని

మద్యనిరోధక శీతావళి

దాని ఏడగనోర్వవా ? త్రాగిగుబోత !!
 నీకు సేవారికని, నీదు నేస్తులకును,
 కులమువారికి జాతికే తలలవంపు
 గలిగినచేత నికనైన వలదు త్రాగ
 కల్లు సారాయి గంజాయి పెల్లుద్రావి
 సాక్కిసోలుచు పశువులై నృకునట్టి
 నిన్ను జేపట్టు భార్యకే నేమ సుఖము ?
 సత్యముగనేమి గృహలక్ష్మి సాధ్యమేని
 దేశ సాభాగ్య లక్ష్మి యాదేశమెరిగి
 నిన్ను త్రోవకు రాబట్టకున్నె చెవుమ

◆ పెట్టపల్లి రామరావు ◆

పరమ విజ్ఞానులౌ
 భారతీయుల పూర్వ
 గౌరవంబును నిల్పు
 గాదలంచిన నీవు ... మద్య

పెట్టపట్ల రామరావు

రాజ రాజులుగాని

లక్షలున్నను వాని

నిముసమాత్రంబులో

నిహ్మలసముచేయు

... మద్య

*

*

*

కర్తవ్య పథమును

కాలితో తన్నించు

కారడవిలో నిన్ను

గాసిల్లగాచేయు

... మద్య

*

*

*

నిగనిగ లాడేటి

నీడు చక్కనిమోము

నిముసమాత్రంబులో

నిన్నెలు మైపోవు

... మద్య

*

*

*

దినమెల్ల చెడదాగి

ధనము దొరకక భార్య

మెడను గట్టిన పుస్తై

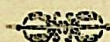
విడదీసి త్రాగించు

... మద్య

మద్యనిరోధక గీతావళి

కవిరత్నావళి

రెండవ భాగము

పా

ట

లి

మద్యనిరోధక గీతావళి

• శ్రీమతి సీతాకుమారి •

: మాదిరి :

(హం ముల్కై దక్కన్ కీ)

: పల్లవి :

ఈ కల్లును మానిన మన దేశమునకు
కలుగును కలిమిముదంబులిల
సిల్లులు దృఢముగ బెరుగుదురండీ
తల్లులు జగడము మానెదరు || ఈ కల్లు ||

: చరణం :

అలచై నాలో, ఆటర్కీలో, ఆమెరెకాలోమానానూ
మనమును మానిన మనుజులమండీ
మానకపోయిన దనుజులమూ || ఈ... ||

* * *

ఏ మతములలో లేదండీ, ఈ మద్యము త్రాగుట మంచిదిని
హిందు ముల్కాను కైస్తవ పార్శ్వ
గ్రంథములన్నియు నిరశించెన్ || ఈ... ||

నడింపల్లి జానకిరామయ్య

ప్రాణము, పానము కావలెనంటె ప్రపంచకములో కుదురదురా
ప్రాణవలసిన పానము వదలుము,
పానముగోరిన ప్రాణములకా

॥ ఈ...

*

*

*

మానిని సీతకుమారిరచించిన సూర్యత వాక్కులు వినరండీ
ఆలు బిడ్డలకు అన్నము తెండీ,
అనయము సారా వదలండీ

॥ ఈ...

♦ నడింపల్లి జానకిరామయ్య ♦

: మాదిరి :

(బస్సీవాలేనే)

: పల్లవి :

విన్నాపము జేయుదు జనులార
మన్నించియు వినుడు మన సార
మత్తూ పదార్థనేవనము
మరియూపలేని జీవనము
విత్తము వ్యర్థముగా వ్యయము
చిత్తము స్వార్థము చెడు నిజము

॥పిన్నా॥

౪౪

మంత్రప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు

కల్లును మరియు గంజాయి
ఇల్లంతయు జెరచును సారాయి
పిల్లలు నాలును చెడిపోయి
ఎల్లరకును జాతురు చేదోయి

• మంత్రప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు •

~~~~~

: మాదిరి :

(మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము)

: పల్లవి :

కల్లుసార త్రాగవలదు సోదర అయ్యో!
ఒళ్ళుయిల్లు గుల్లజేసి తల్లిపిల్లల నేడిపించు

॥౩॥

*

*

*

కడుశ్రమలకునోర్చి గడియించిన సోమ్ము
గొండ్లవారికి యివ్వనేల, ఇచ్చి,
నీచునివలె నిల్వనేల, నిల్చి

౨౫

మద్యనిరోధక గీతావళి

చెయిజూచి యాచించనేల,
 కై పువచ్చే కల్లిమ్మననేల,
 నివ్వచెడతాగి పడిదొర్లనేల,
 దొర్లి పిచ్చివాగుడు వాగనేల,
 వాగిదేబె మొగముతో తిరుగనేల,
 పర్వమర్యాద బోనాడనేల,
 పరులు సప్రచుండగ జూడనేల,
 మరువుమికనైన నీకల్లు త్వరలోక్షే మముగలుగు ॥క॥

*

*

*

ఆవు గుట్టముకుక్కలయ్యో! పండులుగూడ
 లనలే కల్లును ముట్టబోవు,
 ఆహా! మానవుడవై యుండి నీవు
 పాడుమురికి నీటిని తాగుతావు
 కీడు యెంతోకలిగిన తెల్యలేవు
 పెద్దలొద్దన్న కొద్దానంటావు
 వద్దవద్దన్న మద్యము పదలిపెట్టామన్న ॥క॥

మంత్రప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు

మతములన్నియుగూడ, మద్యముచెడుదని
 హితము చెప్పుచుండ వినవు
 సతము మతిలేక తిరుగుచుండెదవు
 సుతుల నిల్లాలు నేడిపించెదవు
 పాతకములెన్నో జేయుచుండెదవు
 బతుకు దెరవంత మంటగల్పెదవు
 సుంతమనవి చినినాదు మద్యము మానుము ||క||

*

*

*

భుక్తిముక్తినిచ్చు, భూమి పన్నునుమించి
 శక్తిహీనుని జేయగనవు
 ముక్తియిందేగలదని నమ్మెదావు
 శక్తి బహుహెచ్చునని తలచెదావు
 భక్తి ధృఢముగ నిల్చునంటావు
 రిక్తహస్తముల దిరుగుచుంటావు
 యుక్తాయుక్తములను తెల్వలేవు
 మానువేగమె సోదర మద్యపానము నీవు ||క||

*

*

*

సర్కారుద్యోగులు, సరనులు, జ్ఞానులు,
 తగదు మద్యము త్రాగుటనిరి

మధ్యనిరోధక గీతావళి

మానవుని మతిబోగొట్టు ననిరి
మద్రాస్ సిస్టముచే మాన్పింతుమనిరి
పన్ను హెచ్చించి బోధింతుమనిరి
అన్న ఎన్ని జేసిన నీవు కల్లుచూనవిదేమి ? ||క||

*   *   *

పూటపూటకు నీవు కూటిగుడ్డకు లేక
పాటువడి తెచ్చిన ధనము, ఏల
నీటి పాత్రెసెదవు వినుము
చాలుచాలు త్రాగ మానుకొనుము
మేలుగలుగును నా మాట వినుము
చాల దేశాలలో దీని త్రాగమానిరన్న
॥క॥

పాలు నెయ్యి మంచి పానీయముల దాగ
చాల బలము హెచ్చునన్న
మానుమీపాడుకల్లు మాయన్న
మేలు నీకెంతో కలుగు జూడన్న
బాలబాలికలకు నెవరుదిక్కన్న
మానవుని కిది చీడపురుగన్న
దీని నిర్మూలమొనరింపుమన్న
లన్న మాయన్న నామాటనాలకించుమన్న   ॥క॥

రేమిడిచల్ల వేంకటకృష్ణరావె

♦ రేమిడిచల్ల వేంకటకృష్ణరావు ♦

: పల్లవి :

మద్యపానము మానరా సోదరా !

నద్యశంబును జూడరా !

నీతినీమము బాపి జాతికీర్తిని మాపి

చేతికిని నొక మట్టి చిప్పనీకచ్చురా ||మద్య||

కలిమిరిగమ్మిగి వ్యాకులము మదిగూర్చి

హృద్బలమంత లాగి దుర్బలునిగా జేయురా ||మద్య||

ఆలుబిడ్డలుకూటి గోలనేయగవారి

గాలదన్నుట మాని ఘనముగా మెల్లరా ||మద్య||

ఇల్లుగుల్లిగనేయు కల్లునీకేలరా ?

చల్లగాబ్రతికి నీ యిల్లుభువి నిల్పరా|| ||మద్య||

ఎత్తి నంజన్మంబు మత్తులకు దలయొగ్గి

మిత్తి వాకెట మెల్ల చిత్త మెట్లోప్పురా ||మద్య||

బూతుకూతలు మాని నీతివంతుడవై

ఖ్యాతిగాంచుము దాన శాంతినీకగునురా ||మద్య||

బలహీనుడీవంచు దెలిసెనా భూపాలు

డలుగు దేశీయులకు దలవంపులౌనురా ||మద్య||

సత్యమేజయమంచు నిత్యమును సమ్మి

రాహిత్య జన్మముకొరకు హితనేవసేయరా ||మద్య||

మద్యనిరోధక గీతావళి

♦ అజ్ఞతుల్లా కవి ♦

మంగళమగు నీకూ మిత్రమా
మద్యపానమును మానితివేని
క్షీరముదధిస్తుత శర్కరా మధుఫలా
హారములను వేమారుభుజించుమా ||మంగ||

*   *   *

హాయియనుచు సారాయిత్రాగుదువు
కాయముపాడగు కారణమెరుగవు
అలుపిల్లలల్లాడనఁ జూతువు
జాలిలేకనో కాలనర్పమా ? ||హాయి||

*   *   *

కల్లుత్రాగి ఘనులనుదూషింతువు
తల్లిదండ్రీగురువుల నిందింతువు
సిగ్గులేకచిందులు దొక్కెడవు
భగ్గునమండుచు పాపమునేతువు ||కల్లు||

*   *   *

ఘనకార్యంబని కల్లుత్రాగెదవు
ధనముపోవు మానము చెడుబాబూ!
దార్ద్ర్యముచెడు దారిద్ర్యము హెచ్చును
ఘోరదుర్గతుల గూలుటమేలా ! ||ఘన||

చకిలం శ్రీనివాసరాయ సర్వ

సారమత్తుచే నడల ను దేహము
నీరసంబు నిత్యము వర్ధిల్లును
భారతమాతకు బాధలుపెచ్చెను
పారమార్థికము పరికించుముధర

॥సార॥

• చకిలం శ్రీనివాసరాయ శర్మ •

గే య ము .

మన నిజాంరాష్ట్రాధిభూమిలో మంచివారిని చెడ్డచేసెను
మంచిచెడ్డకు కారణంబిదే మహిమదెలియగ సోదరా !
మద్యపానమె విషము మనకిక మద్యమేమనకాత్మ నాశము
ధనముధాన్యము గోల్పోవుట తప్పటెన్నడో సోదరా !
కలహమునకిది కారణంబును కష్టములకిదే కారణంబై
కలుములెల్లను లేమిజేసెను కలియదెలియుము సోదరా !
మద్యపాన నిరోధదినమున మార్చిరెండవ తేదిరోజున
మన నిజాంరాష్ట్రాధిభూమిలెల్లరు మమతతో నొకచోటగూడియు
మద్యపానముతగదటంచును మానుడని యెఱుకొన్న గీతము
మూలమూలను దిరిగిచెప్పుట ముఖ్యమేకద సోదరా !

మద్యనిరోధక గీతాళి

• బెల్లకొండ విశ్వనాథరావు •

కూ ది రి .

(తారక మంత్రము కోరిక దొరకెను)

: పల్లవి :

మద్యముద్రావిన మనుజునకెంతయు మాన్యతపోనగదు ఓరయ్యా
 నద్యశమందిన సంసారంబది క్షణములో నమయును ఓరయ్యా ||మద్య||
 తల్లిదేశమతి దార్భాగ్యస్థితి దల్లడమందుట గానండీ
 తల్లికినార్థిక దశహేచ్ఛింపగ నుల్లాసముతో బూనండీ ||మద్య||
 కార్మిక కర్షక ఘనవృత్తులతో గౌరవమందుట మేల్గాదే
 మర్మముదెలిసియి మద్యపానమును మానుటకైనను వీల్గాదే ||మద్య||
 కూటికిగుడ్డకు గౌరతయిపిల్లలు గోడుగోడుమని యేడ్వంగా
 మాటిమాటికి మద్యపానమది బైటికి మిమ్ములనీడ్వంగా ||మద్య||
 నడువ వేరుగా నుడువ వేరుగా గుడువ వేరుగా ఓరయ్యా
 విడువకద్రాగుచు నిడుములగుడుచుచు బుడమిని జెడుదురు ఓరయ్యా
 ఇహిపరసౌఖ్యము లెంతయుగల్గవు విహితమెమికిది ఓరయ్యా
 బహుతరపాపవి సత్తులలోబడి పాణిమువీడుదురోరయ్యా ||మద్య||

మా ది రి

(రామనామమను మితాయి యిదుగో)

: పల్లవి :

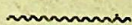
నిరోధకంబను మితాయియిదుగో బిరానగొనుడయ్యా
 నిరాకరించక బిరానమీరలు బిరాకునిడుడయ్యా ||నిరో||

చల్లకొండ విశ్వనాథాచార్యులు

మద్యపానమును మారీవ్యాధికి మధురమైనమందుకన్
 హృదయముగాదని యారోగ్యముచే వృద్ధిగాంచుడిందుకన్ || నిరో ||
 దోషద్రవ్యమును ఘోరభూతమును బారత్యోలుమంత్రం
 భారత దేశము భాగ్యసంపదలు బడయదగినతంత్రం || విరో ||
 సామరితనమును శోకముమాన్వేడు చోద్యమనగనిదయే
 పామరత్వమును బాహుగల్గుటకు నలసినచక్కని చదువే || నిరో ||
 వృత్తివిద్యలను వృద్ధిజేయుటకు నుత్తమమార్గమునుండి
 సత్తినిపొత్తును నిత్యముదాసగ జక్కనిదుర్గముజుడి || నిరో ||
 సోదరులందరి యాదరంబునకు సులభకార్యమిదికనుడి
 వాదనలేకయే కాదనబోకయే వారింపగదగవినుడి || నిరో ||

* ముదిగొండ బ్రహ్మయ్య లింగశాస్త్రి *

వద్దురా తాగుడు వద్దురా యీమద్యపానము వద్దురా
 వద్దువద్దిక కొద్దిగెనను పెద్దతనమును పారత్రోలును || వద్దురా ||
 నాలుపిల్లల నన్నదముల నావలికి బోదోలురా
 కాళ్ళకడుపులు బట్టుకొనినను కాయమును గనలేవురా || వద్దురా ||
 గొప్పధనమార్జించినను తాగూడివీడన జేయుమద్యము
 తప్పకను యీరేడు జగతిలో తథ్యముగ మీరరయుడి || వద్దురా ||
 బుద్ధిమాంద్యము బద్ధకముచే నిద్ధరితిని వలచెడుదురు
 శుద్ధముగబోంధిచు బ్రహ్మయ్యపద్ధతుల సుఖమందురా || వద్దురా ||

మధ్యనిర్భక గీతావళి

• చాళేటి స్పృహ శర్మ •

కల్లుసారను విశిచిపెట్టుము
ఇల్లుగుల్లగ జేయునయ్యది
కొల్లగొను సంపదలనెల్లను

కల్లగాదుర మిత్తుడా !
నీరుత్రాగకు మిత్తుడా !

మత్తునస్తుల వీడుమనికుల
పొత్తుములు ఎలుగెత్తుచున్నవి
నత్తపోవును మత్త పట్టును

సారత్రాగకు మిత్తుడా !
నీరుత్రాగకు మిత్తుడా !

ఇంటియాబిడ నగలగొనినీ
కంటబడగనె కల్లుద్రాగుచు
పెంటిపై బడిపోయి సంశయ

పేరుమాపకు మిత్తుడా !
బీరు త్రాగకు మిత్తుడా !

మనువుదెల్పె మహాత్ముడనియెను
మానమని వేదంబుచెప్పెను
తనవుచెడుధన వ్యయముకల్లును

సమస్త విశ్వనాథశాస్త్రి

దారుత్రాగకు మిత్తుడా !

సారహీనము మిత్తుడా !

సారమృత్యువు కలుగజేయును

సారహృదయము పాడుచేయును

సారకల్లును త్రాగబోకము

శక్తిగాదది మిత్తుడా !

భుక్తిగాదది మిత్తుడా !

• సమస్త విశ్వనాథశాస్త్రి •

శ్రీలనేలురత్నగర్భ చిక్కిచిన్నపోయెరా
పాలవెల్లి వెల్లిగిడ్డి నట్టి పేరులాయెరా
నేలయీను పాడిపంట నేలమట్టమాయెరా
ఆలుగోల బాలగోల లన్న చూడవేమిరా ॥

*

*

*

తూరుపార సూరుడొచ్చె తూలితూలినత్తువా
కారుకూత రేతిరెల్ల కాల్యలోన పంటివా
ఆరిరోజు కూలికల్లుకైతె ఆలుబిడ్డనా
దారుత్రాగకుమిత్తుడా గారిగుడ్డకేదిరా ॥

మద్యనిరోధక గీతావళి

అన్న తాగనంటి వాట్టులంటి నిన్న కూలిలో
చిన్ని పాపకుగ్గుపాలు చీకుతల్లి కొక్కపా
తన్నమింత గంజితోడ ఆరగింతునంటివీ
కన్న వారలాలియెడ్వ కల్లుత్రాగిన స్తివా

*

*

*

ఒల్లుగుల్లు ఇల్లుగుల్లు ఓకిరింతురెల్లరూ
కళ్లుగుంటలాయెతల్లా గంటనడ్డ దెబ్బకీ
నల్లకర్డుగట్టెఅన్న పల్లుడొడచూచుకో
పిల్లచేరరాదుబీతి పెద్దబూతమంచునో !

*

*

*

తానమాడి గంజితాగి దర్శమెంతో సద్గిహా
లానమంతులంటిగాంది లాలతిల్కురోజునీ
లానతాగమాని పల్లెలంట చారమెంటా చే
తానుసూడటంటిగాదె ! తాగివ స్తినాయమా !

*

*

*

బుద్ధిసెప్పి కూలికొచ్చి బూటకాలకెల్తివా
ఉద్దికూడి కూలిసేసి పైకమిచ్చివేసియీ
ముద్దరాలు సాదతేను ముందునిన్ను పంపితే
పొద్దుగూకె యిప్పుడునాకు పొద్దుగాల సోమరీ ॥

ఆవుల పురుషోత్తమ

• ఆవుల పురుషోత్తమ. •

: పల్లవి :

మద్యపానము మరువవలెనండీ । జనులార మీరు మంచి
మార్గము వెదకవలెనండీ ॥

మద్యపానము విడువలేకను మానసంబును స్థిరముజేయ్యక ।
మందమతులై తిరుగుచుండిన మాన్యులని పిలువంగ నేటికి ॥

మత్తుద్రవ్యము ముట్టవలదండీ । జనులార మదిగోనష్టమెంతో
తెలిసికొనరండీ । మత్తుద్రవ్యము మ్రింగినంత నె మానసంబున వెతలు
గల్గియు । మిన్నమన్నను తెలియజాలక బుద్ధిమాండ్యము గలుగ
జేయును ॥ మద్య ॥

రమ్ము సారా । తాగవలదండీ । జనులార మీరు లోక రక్షకు
గొలువవలెనండీ । రమ్ము బ్రాండ్ రమ్మమైనా హృదయమంతయు
పాడుజేసియు । రక్తమును క్షీణింపజేసియు రుగ్మతలగలిగింప జేయును
॥ మద్య ॥

కల్లువాడుక మరువవలెనండీ । జనులారమీరు కోడిగ్రుడ్లను మ్రిం
గవలదండీ । కల్లు త్రాగుచు హింసజేయుచు వ్యభిచరించుచు వెత
లపాలై । స్వార్థపరతను వీడలేకను వ్యర్థులై తిరుగంగ నేటికి ॥ మద్య ॥

భక్తిమార్గము విడువవలదండీ । జనులారమీరు పాపభీతిని కలిగి
మెలగండీ । భక్తిభావము నున్న జేసియు పాపభీతిని కలిగిమెలగక
దొంగవేషము వేసి యిలలో భంగపడి యమభటుల జేరెడి ॥ మద్య ॥

మద్యనిరోధక గీతావళి

: కామవర్ణనీరాగం. :

వద్దయ బాబో వద్దయబాబూ త్రాగుడుమాట మనకెప్పుడు
వద్దయ బాబూ ॥
యిల్లువొళ్లుగుల్లజేసే త్రాగుడుమాట మనకెప్పుడు వద్దయబాబూ ॥
తల్లితోడు తెలియనీక మైకము కమ్మే త్రాగుడువద్దయబాబూ ॥
పరువెల్ల పాడునేసే త్రాగుడుమాట మనకెప్పుడు వద్దయబాబూ ॥
కల్లగాదు నా మాట కలిమిని హరియించే త్రాగుడుమాట
వద్దయ బాబూ ॥
పురుషోత్తముని గొల్చెడు మనకు త్రాగుడుమాట వద్దయబాబూ ॥

• శ్రీనివాసాచార్య •

: పల్లవి :

: త్రితాల్ :

అకటా ! కల్లుపెన యానను విడువరు

ఆకటికైన నోర్తురుగాని

॥అ॥

కూటికి లేకున్న గుడ్లకు లేకున్న

కూలి డబ్బు లొనగూడిన తోడనే

॥అ॥

యెద్దరీ తిక్కపి నెంతయొ సలిసి

ప్రొద్దునంతడబ్బు ప్రోగుజేసికొని

నలంతిఘ్న చక్రవర్తుల తంయ్యాల సింగరాచార్యులు

మొద్దులవలె తాగి మోర్లలో బడినను
బుద్ధి లేదాకోట బోధించినగాని ||అ||

నెత్తురు జెడి మదమత్తులె వెడ్డి
తోత్తులగనుచును తత్తరపడెదర
నత్తువ తగ్గును చిత్తము జెడుగడ
కుత్తుక దెగ వొళ్ళుగొట్టుకొన్నగాని ||అ||

తాగినకంపు తాగిగుడు కంపు
సాగగ నాలిక జారగచొల్లు
భోగాహంబని పుచ్చుపుచ్చమని
తాగెదరహ బుడ్డి త్రాటికల్లు నహా ||అ||

♦ నలంతిఘ్న చక్రవర్తుల తంయ్యాల సింగరాచార్యులు. ♦

: మాదిరి :

(రండిపుణ్యాత్ములార రంగణిభజనకు)

మానుడయ్య మాన్యలార మధు సేవనమును మానరయ్య
మహితులారా || మానుడి మధు సేవనమును మానకున్న మహిలోపల
మను లేకడు దుర్లభమని మనుజులార మదినిదలచి ||మానుడయ్య||

కల్లుద్రావిన కలుగబోదు | కలిమి | మనకెల్లెడలనుకీడు మూడు

సుద్యనిరోధక శీతావళి

బల్లిమడగు బలరాముడు కల్లు దాగివుట చేతగాదె || చల్లని
రాజ్యంబు నేలజాలడయ్యె సుజనులార ||మాను||

ధర్మములక విసగలేదా | భూసురులు | ధర్మమే జయమనగలేదా
ధర్మిగ (నసురాంపిచే) త్తని ధర్మజ్ఞులు దెలుపుచుండ | కర్మముగా
కేమి మీరు కల్లుదాగివి కలహింతురు ||మాను||

(సురాపాన కృతంపాపం) ఇహలోకే | (సుధాపానేనశ్యతి)
వివిగ సీరీతి శాస్త్రనిధులు దెల్పుచుండగక | సరియని శాస్త్రేతి
హాన సరిణినిగనుగొనర దేల ||మాను||

వేల్పులెల్లవినుతిసేయగక | వైమానికులై | వేల్పుపథమునెక్క
బోరా వేల్పుగొండనృహరితోడు వెయ్యారు విధంబులుగను | కల్ప
దూష్యమైన కల్లుకలనై నుఁగాంచకుడయ్య ||మాను||

♦ శతావధాని సేరళ్ల వేంకటాచార్యులు. ♦

(కోలలపాట)

కల్లుత్రాగవలదు జనులారా మనకు కలుగుసౌఖ్యంబేల జనులారా ||క||

కల్లుసారాయిలకు చెల్లించుడబ్బుతో ! పెండ్లాన్ని బిడ్డలను
పెంచుకోగలరయ్య || కల్లునుదాగితే జనులారా మనకు కలుగు
లాభంబేమి జనులారా ||క||

శతావధాని నేరళ్ల వెంకటాచార్యులు

రిమ్మరేగాత్రాగి సొమ్మసిల్లుచుపడితే । కొమ్మపగిలీ మీరు
అమ్మలకు బాసెదరు ॥ కమ్మని నామాట జనులారా వినుడి నమ్మండి
నిజమని జనులారా ॥క॥

అక్కచెల్లెలుతల్లి యనితలంపకగల్లు తిక్కచేపై బడుచు నిక్క
ముగచెడెదరు ॥ పెక్కుమాటలగూసి జనులారా పెంట కుక్కలై
తిరుగుదురు జనులారా ॥క॥

చేపదెబ్బలుపడుచు ఛీవాట్లబడుచును । కొంపగుమ్మలనమ్మి
కూశలైపోయెదరు ॥ కంపుకల్లుపైన జనులారా యింక తెంపుకొనుడు
మనసు జనులారా ॥క॥

బాగైన మీమేను బాబురుమోర్లలో । ఊగిపడినంతనే యీగ
తెల్లను ముసురు । త్రొగబోకుడు కల్లు జనులారా మిగుల బాగుగా
దయ్యయ్యో జనులారా ॥క॥

సన్నాసిగాతిరుగుచున్నచో బంధువులు మిన్నజాతురు మిము
కన్నెత్తిజూడరు ॥ మున్న జరిగినకథలు జనులారా వినక దున్నల
య్యెద రేమి జనులారా ॥క॥

మద్యపానముచేత మనసుచంచలమయ్యి । విద్యబుద్ధులులేక
వేగచెడిపాయెదరు । నేద్యమును నేయుడో జనులారా ధరను సద్యశం
బొందుదురు జనులారా ॥క॥

మన్వనిరోధక గీతావలి

సారాయికల్లును పి.కారిజూడములతో రారాజులెంద రేత్తేరైరి విన
లేదె । మేరగాదిది మనకు జనులారా మనము భారతీయులమయ్య
జనులారా ॥క॥

పాడయినరోగాల బాధలలోజిక్కి । యేదారిగాంచకను
బీదలగు చుండెదరు ॥క॥

♦ చెన్నుచురాజు కొండలరావు ♦

: పల్లవి :

కల్లుదాగినాను కై పెక్కింది కల్లుదాగినాను
ఇల్లుగుల్లె పోయెయిల్లాలెడ బాసెపిల్లాలమాంబాలుబిలుచుకపోయిరి॥క॥
మాతండ్రితాతలమాటలక్షలకొలది మాతరమందుమంటగల పేసిరి॥క॥
బావులుబందాలు బల్లె నతోటలు సావుకారికిచ్చి సంతాలలోమంచి॥క॥
పందెమాటలలోనపైక మెక్కు పెట్టు సందెబిచ్చగాండ్రనన్క జెరినదాక
ఆటలంబెనేమిపాటలంబేనేమిమేటైనసొమ్ములెగమీటువారితోటి॥క॥
అయ్యలప్పలార అయ్యిందిపొయ్యింది నెయ్యాముతోడ మీకయ్య
జెప్పినాను ॥క॥
వాటమైనకొంబూటిసరసింగని పాటబాడిబత్తి పాల్వెతి నెలేదో ॥క॥

చిదిరె లక్ష్మణ శర్మ

మానమవమానంబువిడనాడి మత్తెక్క-కక్కున ప్పాన మాడ
గదూల్లిపై బాడి మానితంబగుగుహ్యమున జొరబారకన్నులగానకను
పానభూములబొర్ల జూతుము పాపమనుచును బలుకరింపము ||కల్లు||

ఆలుపిల్లలజోలివిడిచెదచూ! కష్టంబులోనగ బాలు పానముపాడు
జెనెదరు! కాలు సేతులలోన నత్తువచాలయకానని భ్రమసితాగిన పోలి
పోవుటగాక భుక్తికిచాలకను కన్నీరునిడుదు ||కల్లు||

సీతిఖ్యాతివిభూతిజెడిపోవు! ప్రఖ్యాత పురుషవ్రాతములలో
జేరగాలేవు ఆతతాయులలోన జేర్చిన భూతలంబున బ్రతుకు బ్రతుకా
రోతమత్తుపదార్థముల దలపోత! లతింతలనొనర్చునె ||కల్లు||

ఎందుకై బుట్టితి మొ తెలియమా! కొందర్గునరహరియందు చిత్త
ముజేర్చిమనలెమా! సందియంబులమాని జగతిపనందు మార్గమునందు
మెనలినగందుమిక శ్రేయంబు! మీకిక వందనములర్పించువాడను ||కల్లు||

• చిదిరె లక్ష్మణ శర్మ •

: మాదిరి :

(హరిభజన నోటనరా)

ఇల్లుపాడై పాయెనఖుడా! మద్య! మింపై నకొలదిసీకిక నేను ఎఱుకా!
ఉల్లాసమిసుమంతజూడ! అకట! తల్లిపెద్దక్కయింటిలో నాట్యమాడ

మధ్యనిరోధక గీతావళి

పలుగాకిసోపతిగూడి । యిట్టి । పనులుజేయుటనీకు ఇలమెయింపాడి ।
 తలియముంతకువచ్చెదాడి । యింత । దెలయవు నీకుజెప్పితిగదవేడి ॥
 పైసతోనిది మొదలాయె । కల్లు । ప్రబలినచూకలు సరిపోకపాయె ।
 వేపాలుకడువేనుటాయె । తుదకు । గోసాయివేషము కొనినట్టులాయె ।
 చిల్లెరసిగరేట్లకాయె । సార । కల్లుకెనీయాస్తి చెల్లింపనాయె ।
 ఇల్లాలుసామ్మంతబాయె । ముందు । పిల్లలగతియెట్టులో దోచదాయె ॥
 తిండకిలేకపాయె । కల్లు । కుండదెచ్చుటకు గింజలనమ్ముటాయె ।
 వెండిబంగారంబుబాయె । పూరిగుడిసెనేదక్కదాయె ।

పైసయొక్కడు నమ్మడాయె । మధ్య । పానంబుకై దొంగపనులు
 మొండాయె । దోసమంచునుదోచదాయె । అందోల్ । వాసలక్ష్మణ
 వరదశ్రీశయెటులాయె ॥

• కొండపర్తి వీరమల్లయ్య •

పల్లివి

ఏటికీ కలుద్రావు కోరిక యెంతజెప్పిన విడవుజీవా.

కాయకష్టముజేసి పూటకు । కాస్తధనమార్జించి పొట్లను
 బోసుకొనగనుజాల నష్టము । బోయెదేటికి కల్లుద్రావను ॥ ఏటి

కొండపర్తి వీరమల్లయ్య

భార్య పిల్లలు యింటిలోపల | కూటికై విలపించుచుండగ
 నేటికీయ భ్యాసచింతన | మేలవిడువవుకల్లు ద్రాగుట || ఏటి ||
 కల్లుద్రాగినవారి పాపము | గాంచుచుండియు విడువలేవు
 మెల్లగను ధనమెల్లబోవును | నుంటి ముంతలు చేతికొచ్చును || ఏటి ||
 నీతనప్పినవాడవోదువు | నీచునిగ భావించురెల్లరు
 చోటులేదిక సభలయందున | నుజననంఘముచేరనీయరు || ఏటి ||
 త్రాగుబోతని యెల్లవారలు | కేలిజేతురు నిన్నుజూచుచు
 మానధనమునుబోవు తడువరి | మనుజ జన్మంబేలనీకు || ఏటి ||
 మాటనమ్మరు చుట్ట పక్కము | మద్యమును సేవించువారల
 పాటవముజెడిపోవు దేహము | బహుగరోగములంది మృతుడౌ || ఏటి ||
 కల్లుద్రాగియు కీచకుండు | వొళ్లు తెలియక పాణమిడిచెను
 అల్లశుశ్రుష కల్లులోపల | కచునిమింగియు కప్పపడియెను || ఏటి ||
 నీచమగు నీకల్లుద్రాగుట | దోసమని యెరుగంగలేకను
 మోసపోకుము నాలుపిల్లల | దాస్యమును విడిపించవేటికి || ఏటి ||
 కప్పపడినాఱించి ద్రవ్యము | యిష్టమొచ్చిన యట్లునీకై
 నష్టపెట్టుచు కల్లుద్రాగుచు | దుష్టులను గూడంగనేటికి || ఏటి ||
 బలము కల్గిన కాలమందున | బాగుగను ద్రవ్యంబుగూర్చిన |
 సాయముడిగిన వెనుకనీకది | బంధువైరక్షింపు లెస్సగ || ఏటి ||

మద్యనిరోధక గీత్యాభి

• చాగంటి భాస్కర లింగశాస్త్రి •

మధురకవితా హృదయములో ముదముతో బ్రసరించుముక్తిని

బధిరముగ నొనగూర్చినద్దురు బోధదూరముజేయు మద్యము

త్రాగబోకుమురా ఓరి మనుజుడా త్రాగబోకుమురా ॥

సరసులకు నపఖ్యాతిగూర్చును విరసముగ మాట్లాడబూడ్చును

పరమభక్తుల తూలనాడును నిరతమును మద్యమునుత్రాగకు

త్రాగబోకుమురా ఓరి మనుజుడా త్రాగబోకుమురా ॥

చిన్నపెద్దలు జేరనీయరు బన్నుగానీ రూపమారయ

దున్నపోతని భ్రాంతిపడుదురు నన్నగిలవలె మద్యపానము

త్రాగబోకుమురా ఓరి మనుజుడా త్రాగబోకుమురా ॥

భాస్వరంబగుకీర్తి నెల్లెడ బొందోలును సుస్వరంబకాగించు చూడ్కుల

నుంచును

యీశ్వరార్చనదలపు జూపదు విశ్వమువెగటంచు జూతురు

త్రాగబోకుమురా ఓరి మనుజుడా త్రాగబోకుమురా ॥

• మల్లిపాం సుందరరాజు •

మానుమయ్యా భరతపుత్రా మానుమయ్యా సుతచరిత్రా

ఎందుకేనుధుపాన రక్కసి డెండములు చెండాడువేగమే

మల్లిపాం సుందరరాజు

ఆర్యపుత్రా ఆలకింపర ఆర్యక్షేర్తిని తెలుసుకోరా
 గుండెలవియగ జేయు హైస్యపు బండబూతులు కూయజేయును
 గండమొండి శిఖండిపీడ దండిగాదూషింతు, తాగిగుడు
 మానుకోరా మానచోరా హీనబుద్ధి దీనివిడురా
 గుండెకాయను పిండిపిండిగ చెండితూటుపడంగ నేసెడు
 మొండిరక్కసి మద్యపానశి ఖండిగుండి యవ్రాయ్యదన్నర
 అన్నలారా అయ్యలారా చిన్నతనమిది వీడుడయ్యా
 ఇల్లునొడలును గుల్లనేసెడు కల్లుయను పెనుభూతరక్కసి
 యులమునో మరి చొచ్చెనేనియు కల్లకాదు ప్రమాదములుకడు
 సంభవించును సఖుడమనకు సంభవంబిది నచ్చరిత్రా
 ఆలుబిడ్డల నేడుపింపకు మూలసూత్రము తెలుసుకొమ్మా
 ప్రకృతికి విరుద్ధముగనీవు వెకిలివైతిరుగంగ బోకుము
 మద్యపానము మూనుహృదయమ మిథ్యగూదేహంబు తెలియును
 మద్యపాన రక్కసికమన మధ్యనుండియు తోలుదము, మన
 మందరమ్ము యేకమైతే ముందుగానే పారిపోవును
 వేడిరక్తములేదనీలో మూఢచిత్తమ తెలుసుకొమ్మా
 పశుబలమ్మును జూపిదనుజులు కచుడునంత మహానుభావునె
 నధనునేసిరి యొడలు తెలియక మధువుత్రాగుట చేతనేకదా
 భరతపుత్రా మానవయ్య నురసుగోలు శుద్ధత్వని

మద్యనిరోధక గీతావళి

అసురగురువైన శుక్రుడు యొనగె శాసనముక్తిట్టిడి
 శాప మొనగెను కల్లుత్రాగిన పాపమలచూ జనులక య్యది
 దరికిపోకుమ తండ్రినీవు పదుపుపోవునటండు బుధులు
 చక్కనర్తి యలెగ్గాండగు వక్కబుద్ధయి పాణానఖునే
 పాణములు దీయింపజేసెను త్రాగుబోతు తనమ్ము చేతనే
 కల్లుత్రాగుటమానుమయ్యా ఇల్లునొళ్లును గుల్లయగుగా
 కులము, కీలము, బలము, ఘనతయు కలధనమ్మునుపోవు, పెద్దను
 యిల్లుజొచ్చును పెద్దలంద తులువయని దూషింతు చిత్తమ
 ఎట్టులోర్చెదు యిట్టిమూటలు గట్టిగా యోచించిచూడుము
 సాననుండగు మదనమోహను దేవనముడగు గాంధిదేవుడు
 పుట్టినట్టిపుణ్యభూమిని ముట్టుకోనని యొట్టుబెట్టుకో
 సిగ్గుచేటుర చిన్నయన్నా పెగ్గుమానుర పెద్దయన్నా

♦ సరహరి గోపాలాగాధ్యులు ♦

: ఏకతాళం :

: పల్లవి :

సోదరులారా వినుడీ సత్యంబై దనరెడి వాక్యములను మీరిక ॥సో॥
 ఆత్మధర్మములనణగ దొక్కుచు యనాత్మధర్మముల నాచరించి

జా పు వ

మీయాత్మగేహతను సంసారములను యాత్మబుద్ధిచేనంతము నేతురే॥సా॥
 మనసోదరులెటు మద్యమాంసములనూని ధనంబుగడించి సుఖపడిరో
 మనమునయరసి చరించుటొప్పదా మానవధర్మము జూడగావలదే॥సా॥
 ఒక వృక్షమున శాఖోపశాఖ లున్న రీతిని జగత్కుటుంబియే
 వికచకమలనేత్రిపుమనతండ్రికి సకలజనుల మిలపుత్రులమెకదా॥సా॥
 నిఖిలజీవ సౌభాత్రమునెరపుట నిర్మలబుద్ధికి కార్యమగుట మీ
 కఖిలశోభన ప్రదమగుమార్గము నర్కలిమద్యము మాంసము విడచుటె
 ఱ్ఱి కస్తముచేనార్జించిన ధన మతిసుఖదాయనియగు భార్యకు
 సంపాదముద మొనగెడి పుత్రులకును ధర్మతతికిడుడు మద్యమునకు
 నిడకుడు॥సా॥
 తామనగుణమున దనగుచుమద్యము ద్రావినతోడనే తనమన
 ధనముల
 పై మతిచెడి హీనతబడివీధులలో మనలిమనలిగుండుటెఫలమా॥సా॥

* జా పు వ *

: మాదిరి .

(కటకటా యేసునాథ)

మానవులారావినుడి మానుడుకల్లుసారా
 మానముధనము తెలవి మాయమాదానిద్వారా

. ౧౦౯ .

మద్యనిరోధక గీతావళి

మెదడునుజేయు మొద్దు మేదిజ్ఞానంబురద్దు
 నదరుబోతునుచేయు నద్దుమరికల్లు వద్దు ॥
 నెత్తురుచెడునుగుండె తత్తరమొందుచుండు
 మొత్త మైనరోగములు మూడునుసారవలన ॥
 చూపునుతగ్గించు సోమరితనముబెంచు
 తాపము హెచ్చును తాగుడువలన మీకు ॥
 ఆకలిబోగొట్టు నలసటరాబట్టు
 వాకరింతలుబుట్టు వలదు యీసారవలదు ॥
 త్రాచుకాటున విషము తనువందేవ్యాపించు ॥
 త్రాగుడు వలని విషము శరమంత వ్యాపించు ॥
 నూఱుకొని పెద్దపులిని మహిబ్రతుకవచ్చుగాని
 సారగిడ్డంగినిదూరియు బ్రతుకుటరుదు ॥
 దోషముగూర్చు సర్వ నాశనమొనరించు
 జాషువ మొరనాలించి చాలించుమికినుసారా ॥

మద్యనిరోధక గీతావళి

• భాస్కరభట్ల కృష్ణారావు •

: వరుస :

“జనగణమన అధినాయక జయహే భారతభాగ్య విధాతా”

పల్లవి

నినుడిక భారత సోదరులారా
మనవి యొనర్చెద మీకూ—
అసయము మీరీ మద్యము గోల్లిన
తనుధనములు నశియించునుగా—

ఘనతపహించిన మనప్రభువర్యుడు
మనలను మద్యము మానుమనీ
తనర నిరోధక కేంద్రసంఘమును
తగ నిర్మింపగజేసెన్

పలు దేశంబుల ప్రజలీ ఘోర
పశాచిని విదిల్చుకొనిరీ
మనమును మద్యమా మానిన
సౌఖ్యముమానక కల్గును విధిగా

వాళిగ మీరీ మద్యము మానిన
దేశము శుభములగాంచున్
సవినయముగ భాస్కరుడిటు
పలికెను నిస్పృహ నిరసించకుడి

కొమరగిరి వెంకటనారాయణరావు

• కొమరగిరి వెంకటనారాయణరావు •

గాలమే విధి యండజంబును
గట్టివలబడ వేయునో
కాల మృత్యవు వలెనె మిమ్మది
కఠిన నరకము కంపును.

దమ్ముమీదను దమ్ముదగిలిన
మిమ్ముమీరే యెరుగరు
మిమ్ముమీరే యెరుగకుండిన
సొమ్ముసిలిబడి పోదురు.

తాతతండ్రిలు కూడబెట్టిన
ధనము నది హరియించును
తుదకు తినుటకు కట్టుకొనుటకు
దుష్కరంబయి పోవును.

ఇహమునందును పరమునందును
యెందుకును గాకుండును
కడ కథోగతి పాలుజేయును
కష్టజలధిలో బడుదురు.

మధ్యనకోభక గీతాపరి

ఎందుకును కొరగాని దీనిని
కెందుకీక వదలంగజాలరు ?
ఎన్నికోట్లలో యిందువలనను
మన్ను పాలగుచున్నవి.

పవలు రాత్రియు కష్టిపడుచును
బరముగాగొను ద్రవ్యముల్
పరమహేయము యైనదీనికి
పాడు నేయుట న్యాయమా ?

♦ వెల్లుర్తి మాణిక్యరావు ♦

పిల్ల బేకలుయింట యెప్పుచుండినను
బట్టపొట్టకు మాకు కష్టమొచ్చినను
తరతరంబులనుండి చెలిమిచేసితిమి
తిన్నింటి వాసాల యెంచేటిసీతో
సమ్మిచ్చి బొండిగను కోనేటిసీతో
నడిబజారులో మావి మానాలుతీసి
నడివయస్సులో మావి పాణాలుతీసి
తీరపండుగనాడు నిలువునాదోచి
కట్టుకొంటివి నీవు పాపాలముల్లె

వెట్టి మాణిక్యరావు

పై పెచ్చురోగాలు అభియోగములును
పాడుచేసెను మమ్ము నీవెంటవచ్చి
ఈరీతి పదికోట్లు పాడుచేసెటి
సఖ్యంబు నీతోటి చాలుమాకింక

కేంద్రసంఘంబొకటి మానగరమందు
నిన్ను అనికట్టుటకు స్థాపితంబయ్యె
మద్యమానూరేండ్లు నీకునిండినవి
మారుపలుకకపోమ్ము మమ్మువిడనాడి

మాప్రభువు నీమీద కృద్ధుడైనాడు
మారాజ్యమున నీకు చోటులేదెంక
తరిమివేయకముందు మద్యమా నీవె
మరలిచూడకపోమ్ము పోలిమెరావలకు.

మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘము

సంఘ నియమములు

౧. హైదరాబాదు మద్యపాన నిరోధక సంస్థ ఈ క్రిందివారి తో కూడియుండును.

(అ) మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారి ఫర్మానుద్వారా పేర్కొనబడిన హైదరాబాదు మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘ సభ్యులు.

(ఆ) సానుభూతికలవారు. వీరు సహకారులని పిలువబడుదురు.

౨. (అ) సహకారులు ఈక్రింది నాలుగు తరగతులుగా నుందురు.

(క) పోషక సహకారులు.

(ఖ) యావజ్జీవిత సహకారులు.

(గ) సాధారణ సహకారులు.

(ఘ) విద్యార్థి సహకారులు.

(ఆ) కనీసము (౨౦౦) రూపాయలు ఒక్క మొత్తమున ఇచ్చు వారు పోషక సహకారులగుదురు.

(ఇ) కనీసము (౧౦౦) రూపాయలు ఒక్క మొత్తమున ఇచ్చు వారు యావజ్జీవిత సహకారులగుదురు.

(ఈ) మద్యపాన నిరోధక పత్రిక చందాదారులుగా చేరినవారును సంవత్సరమునకు కనీసము ఒక్కరూపాయి మాత్రమే చందా చెల్లించువారును సాధారణ సహకారులగుదురు.

(ఉ) నిజమైన విద్యార్థులు, విద్యార్థి సహకారులగుదురు. వారు సంవత్సరానికి నాలుగణాలుమాత్రమే చందా చెల్లించుదురు.

3. మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారి ఫర్మానుద్వారా పేర్కొనబడిన మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘ సభ్యులు సంవత్సరమునకు కనీసము 2 రూ. 10 చందా చెల్లించుదురు.

4. పైన పేర్కొనబడినటుల యావజ్జీవిత సహకారులుగా, పోషక సహకారులుగా, లేక సాధారణ సహకారులుగా, చేరిన సహకారులు ఎట్టిసంఖ్యగలవారైనను, హైద్రాబాదులోగాని, జిల్లాలలోగాని సంఘములు స్థాపించుకొనుటకు, మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘమునకు దాని శాఖగా అంగీకరించుకొరకు విన్నవించుటకు, స్వేచ్ఛకలిగియుందురు.

వివరణ: పోషక సహకారులు, యావజ్జీవిత సహకారులు, మరియు సాధారణ సహకారులు, లేక ఈ తరగతులలోని ఏరెండు లేక ఎక్కువ తరగతులు ఒక సంఘముగా నేర్పడవచ్చును. మరియు ఇట్టి ఏదేని సంఘము, పై ఏదేని తరగతి వరకే బంధింపబడుట అనవసరము.

5. విద్యార్థి సహకారులవిషయమున, ఏదేనిప్రత్యేక సంస్థకు జెందినవారును, చెందినవారును, ఏదేనిసంఖ్యగల విద్యార్థి

సహకారులు మాత్రమేకల సంఘమును స్థాపించుటకు స్వతంత్రులై యుండును.

౬. పై వాటితోబాటు, తన దృష్టిలో అవసరమనిపించిన చోట మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘము శాఖను స్థాపించును.

౭. హైదరాబాదులోగాని, జిల్లాలలోగాని, వున్న విద్యార్థి సహాయకులు మాత్రమేగల ఏదేని శాఖ అట్టి విద్యార్థి సహకారుల ప్రతి గ్రంథేక భాగమునకు ఒక్క ప్రతినిధిని ఈక్రింద వర్ణింపబడినట్టి మండల సభలకు పంపు అధికారము కలిగియుండును.

ఉదాహరణ: సంఘములో ౭గిగురు సభ్యులున్నచో ౨ ప్రతి నిధులను పంపుటకు ఆసంఘము అధికారము కలిగియుండును.

౮. హైదరాబాదు మద్యపాన నిరోధక సంస్థయొక్క సభలు రెండు విధములుగా నుండును.

౧. ప్రత్యేకముగా మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘసభలు

౨. ఈక్రింద తొమ్మిదవ సయమమునవర్ణింపబడినట్టి మండల సభలు.

౯. మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘసభ్యులు, మరియు ౭వ నియమము ప్రకారము ఎన్నుకొనబడిన విద్యార్థి సహకారులతోబాటు వివిధ శాఖల సభ్యులు కలిసికొనుసభలు మండల సభలనబడును.

౧౦. మండల సభలు రెండు విధములుగా విభజింపబడును.
౧. నగరమండల సభ. దీనిలో మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘసభ్యులు, హైదరాబాదు నగరములో పనిచేయుచున్న శాఖలయొక్క సభ్యులు, ౭వ నియమము ప్రకారము పేర్కొనబడిన నగర విద్యార్థి సహకారులు, పాల్గొనెదరు.
౨. రాష్ట్రమండల సభ. దీనిలో మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘ సభ్యులు, జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న శాఖలయొక్క సభ్యులు, జిల్లాలలోని విద్యార్థుల ప్రతినిధులు, పాల్గొనెదరు.
౧౧. అవసరమునుబట్టి ఎన్ని సార్లులైనను నగర మండల సమావేశములు జరుగును. రాష్ట్రమండలసమావేశము కనీసము సంవత్సరమున కొకసారి అగును.
౧౨. విద్యార్థి సహకారులు మండల సభలకు రావచ్చును, కాని చర్చలలో పాల్గొనుటకు అధికారముండదు. అయినను నియమము ౭ ప్రకారము పేర్కొనబడిన విద్యార్థి ప్రతినిధులు మండల సభలచర్చలలో పాల్గొను అధికారము కలిగియుందురు.
౧౩. ఈ నియమముల క్రింద స్థాపించబడిన శాఖలు, అప్పటి కప్పుడు మద్యపాన నిరోధక కేంద్ర సంఘముచే నియమింపబడుచుండు విధానమునకు బద్ధులై కేంద్రసంఘ ఆజ్ఞల ప్రకారము నడుచుకొనును.

మద్యపాన నిరోధక కేంద్రసంఘ కార్యదర్శి గారికి

అయ్యా!

నేను పై సంఘ నియమములను శ్రద్ధతో చదివినాను. — అవ నియమము

అవసరమైన మొత్తమును..... ద్వారా పంపించుచున్నాను. కనుక నన్ను

సాధారణ సమాకారిగా చేర్చకొని అటు జేసిన సమాచారమును తెలుప పార్తితులు.

విద్యార్థి

వూర్తి విలాసము:—

చేరు.

ఇటు

గ్రామము.

తొలుక.

జిల్లా.

తపాల.

(నంతకము)

ప్రకారము
పోషక

యావజ్జీవిత

AGADGURU VISHWARADHIA
JANGAMAWADI MATH, VARANASI

LIBRARY

Jangamawadi Math, Varanasi

Acc. No. 3027

Digitized By Siddhanta eGangotri Gyaan Kosha

చ దు వ.ం డి

మద్యనిరోధక కేంద్రసంఘ పక్షమున తెనుగు, ఉర్దూ మరియు మహారాష్ట్ర భాషలలో మద్యపాన నిరోధక మాస పత్రికలు సక్రమముగా ప్రచురింప బడుచున్నవి. మెహారు రం ఫ. నుండి కన్నడ భాషలోగూడ ప్రచురింపబడును.

ఆర్థిక నైతిక సంపత్తిని - హరించి దేహ దార్ధ్యతను తగ్గించి, మనోవికాసమును హరించి, ఆత్మబలమును అంతరింపజేసి, మన జాతిని సర్వనాశన మొనరించుచున్న కల్లు, సారాయి, గంజాయి, నల్లమందు, చండు, చరన్, ఢింగు మొదలగు మత్తుకలిగించు పదార్థములను గుర్తించిన వ్యాసములు, కథలు, పద్యములు పాటలు అంతేగాదు, నేటి మన దేశీయవార్తలేగాక సముద్రపావలి సమాచారములు నైతము ఈ పత్రికలందు ప్రకటింపబడును. ఇంతకు వార్షిక మూల్యము 2-8-0 మాత్రమే.

ఇంకొక విషయము విన్నవించవలసియున్నది. అదే మన ఈ పత్రికా రూపమునగానీ, సహకారులు చెల్లించు రుసుము కిందగాని వచ్చు మొత్తము ముఖ పుష్టమువై అచ్చు పడినట్టి మద్యనిరోధక గూడెముల నిర్మించుటకై వినియోగింపబడును. ఆట్టి గూడెములు నామకార్థమైన అద్దెపై బీదలకియ్యబడును.

మానవసేవయే మాధవసేవయని తలంచి
ఇట్టి సమద్యహమునకు చేయూత నొసగుడని ప్రార్థన.

ఇట్లు,
కార్యదర్శి.